

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aika 13.04.2026, klo 08:30 - 10:00

Paikka Sähköinen kokous/ Teams

Käsitellyt asiat

- § 105 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 106 Pöytäkirjantarkastajat**
- § 107 Hyvinvointialuejohtajan ajankohtaiset asiat**
- § 108 Ensihoitopalvelujen hankinta**
- § 109 IKI2035 kehittämisohjelman raportti 7-12/2025**
- § 110 Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valvontasuunnitelman toteutuminen 2025**
- § 111 Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelman vuosiraportti 2025**
- § 112 Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelma 2026-2029**
- § 113 Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosiraportti 2025**
- § 114 Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelmien päivittäminen vuosille 2026-2029**
- § 115 Konsernijohtajan ehdollisen virkavalinnan vahvistaminen**
- § 116 Pelastusjohtajan viran auki julistaminen**
- § 117 Vaikuttamistoimielinten työjärjestykset**
- § 118 Vastaus valtuustoaloitteeseen - Luottamushenkilöiden roolin kasvattaminen ostopalveluhankintojen valmistelussa ja päätöksenteossa**
- § 119 Vastaus valtuustoaloitteeseen - In-house-yhtiötoiminnan selvittämiseksi koskien virka-ajan ulkopuolisia kiirevastaanottoja Pirkanmaan hyvinvointialueella**
- § 120 Vastaus valtuustoaloitteeseen - Pirhan ei tule mainostaa Pride-aatetta**
- § 121 Vastaus valtuustoaloitteeseen - Avoimen dialogin hoitomallin käyttöönotto Pirkanmaan hyvinvointialueella**
- § 122 Aluehallituksen otto-oikeuden käyttäminen**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Hanna Tainio, puheenjohtaja
Leena Kostianen, 1. varapuheenjohtaja
Petra Schulze-Steinen, 2. varapuheenjohtaja
Atanas Aleksovski
Mikko Franssila
Milka Hanhela
Sami Kymäläinen
Hanna Sareila
Touko Sikala
Petri Siuro
Anneli Taina
Taru Tolvanen
Atte Virolainen

Muut saapuvilla olleet

Jari Andersson, Aluevaltuuston puheenjohtaja
Johanna Loukaskorpi, Aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Perttu Jussila, Aluevaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Tapio Visakorpi, yliopiston edustaja
Mika Kontio, konsernijohtaja, esittelijä
Miia Luukko, hallintojohtaja, sihteeri
Katri Lielahti, hallintoassistentti, sihteeri
Taru Kuosmanen, sosiaali- ja terveysjohtaja
Elina Kinnunen, viestintäjohtaja
Teemu-Taavetti Toivonen, vs. pelastusjohtaja , § 108
Mari Ollinpoika, toimialuejohtaja, § 109
Tuula Jutila, toimialuejohtaja, § 109
Katja Uitus-Mäntylä, palvelupäällikkö, § 110
Suvi Liimatainen, vaikuttavuusylilääkäri, § 111-112
Mari Lahtinen, kehittämispäällikkö, § 113-114

Poissa

Marina Erhola, hyvinvointialuejohtaja
Vilma Kiilunen, hallintojuristi

Allekirjoitukset

Hanna Tainio
Puheenjohtaja

Miia Luukko
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

16.04.2026

16.04.2026

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Leena Kostainen
pöytäkirjantarkastaja

Petri Siuro
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivulla pirha.cloudnc.fi 16.4.2026

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 105

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Hallintosäännön 132 §:n mukaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä sen, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Hallintosäännön 125 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa ilmoitetaan kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsu lähetetään ensisijaisesti sähköisellä viestillä vähintään viisi (5) kalenteripäivää ennen kokousta jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Edellä mainitusta määräajasta voidaan poiketa, jos asian kiireellisyys sitä vaatii.

Varsinainen kokouskutsu ja esityslista aluehallituksen kokoukseen 13.4.2026 on toimitettu sähköisesti 8.4.2026. Esityslista liitteineen on tallennettu sähköiseen kokoustyötilaan (Pirre) 8.4.2026 sekä julkaistu yleisessä tietoverkossa 8.4.2026.

Ehdotus

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Kokouskäsitely

Esittelijänä toimi hyvinvointialuejohtajan 1. varahenkilö konsernijohtaja Mika Kontio esittelijän ollessa estynyt.

Päätös

Todettiin kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 106

Pöytäkirjantarkastajat

Hallintosäännön 144 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua jäsentä, ellei toimitilin ole päättänyt pöytäkirjan tarkastamisesta muulla tavalla.

Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Aluehallituksen päätöksen 16.6.2025 (§ 184) mukaan tarkastetut pöytäkirjat valitusosoituksineen asetetaan nähtäväksi kolmantena (3) päivänä kokouksesta hyvinvointialueen verkkosivulla.

Ehdotus

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Vuorossa ovat: Leena Kostiainen ja Atanas Aleksovski. Varalla ovat: Petri Siuro ja Milka Hanhela.

Päätös

Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi Leena Kostiainen ja Petri Siuro. Varalle Milka Hanhela

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 107

Hyvinvointialuejohtajan ajankohtaiset asiat

Hyvinvointialuejohtaja informoi ajankohtaisista asioista (30 min).

Ehdotus

Esittelijä: Mika Kontio, KONSERNIJOHTAJA

Aluehallitus päättää merkitä tiedoksi hyvinvointialuejohtajan ajankohtaiset asiat.

Kokouskäsitely

Esittelijä informoi aluehallitusta Pihlajalinnan käynnistämiin Pohjois-Pirkanmaan muutosneuvotteluihin liittyen. Lisäksi sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja kertoi aluehallitukselle psykiatrian tilanteesta ajankohtaiskatsauksen.

Aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja Johanna Loukaskorpi poistui (klo 9.00) kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 108

Ensihoitopalvelujen hankinta

24160/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

Toni Pakkanen, APULAISYLILÄÄKÄRI, toni.pakkanen@pirha.fi

Ville-Matti Manninen, HANKINTASUUNNITTELIJA, ville-matti.manninen@pirha.fi

Essi Niemi, Hankinta-asiantuntija, ext-essi.niemi@pirha.fi

Liitteet

1 Liite Vertailutaulukko

Hankinnan kuvaus

Hankinnan kohteena ovat Pirkanmaan hyvinvointialueen järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvat potilaille tarkoitetut ensihoitopalvelut. Hankittava palvelu sisältää ensisijaisesti terveydenhuoltolain (1326/2010) 40 § 1 momentin mukaisia hätäkeskuksen tai kenttäjohtajan välittämiä A-D kiireellisiä ensihoitotehtäviä.

Hankinta on sisältynyt aluehallituksen hyväksymään vuoden 2025 hankintasuunnitelmaan.

Tuomi Logistiikka Oy lähetti Pirkanmaan hyvinvointialueen toimeksiannosta 29.1.2026 julkaistavaksi HILMA-palveluun hankintailmoituksen Ensihoitopalvelujen hankinta 582817. Hankinnan kohteena on ostopalveluna hankittavat ensihoitopalvelut.

Sopimuskausi on 1.1.2027 - 31.12.2030. Sopimusta on mahdollista jatkaa toistaiseksi voimassa olevalla optiokaudella. Tilaaja tekee option käytöstä erillisen päätöksen.

Kyseessä on hankintalain (1397/2016) liitteen E mukainen sosiaali- ja terveystalouden kansallisen kynnysarvon ylittävä hankinta. Hankintamenettelynä on hankintalain 109 § mukainen menettely. Hankintamenettelynä on avoimen menettelyn kaltainen hankintamenettely, jossa noudatetaan hankintalain 3 § mukaisia periaatteita.

Tarjouspyyntö oli saatavilla Tarjouspalvelu.fi -toimittajaportaalissa osoitteessa <https://tarjouspalvelu.fi/tuomilogistiikka>. Tarjouspyynnön liitteet olivat erikseen pyydettävissä sähköpostitse Tuomi Logistiikka Oy:n hankinta-asiantuntijalta.

Hankinta jaettiin osa-alueisiin seuraavasti:

Osa-alue 1

Osa-alue 2

Osa-alue 3

Osa-alue 4

Hankinnan arvonlisäveroton vuosiarvo on sitoumuksetta noin 9 250 000 euroa ja noin 37 000 000 euroa sopimuskauden aikana ilman optiota.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 16 §:n mukainen perustelu

Pirkanmaan hyvinvointialueen strategiassa ja siihen sisältyvässä palvelustrategiassa asetetaan muun ohella palvelujen järjestämistä linjaavat tavoitteet ja palveluiden

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

verkoston periaatteet. Hankinnan kohteena olevien palveluiden hankkiminen yksityiseltä palveluntuottajalta on tarpeen palveluiden tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi ja asiakkaiden palvelutarpeisiin vastaavien palveluiden riittävän saatavuuden takaamiseksi hyvinvointialueella. Tilaaja on huomionnut hankintaa määriteltessään järjestämislain (612/2021) vaatimukset palveluiden järjestämisvastuusta ja asiakkaiden palveluiden yhdenvertaisesta toteutumisesta. Hankinta täyttää järjestämislain 12 §:ssä asetetut edellytykset palvelujen hankkimiseksi yksityisiltä palveluntuottajilta.

Tilaaja varmistaa palveluntuottajan kanssa tehtävällä sopimuksella järjestämislain 15 §:ssä asetetut vaatimukset. Sopimuskaudella tilaaja seuraa palvelun tuottamista ja sopimusvelvoitteiden täyttämistä. Tilaaja on varautunut palveluiden jatkuvuuden hallintaan sekä potentiaalisimpiin häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin.

Saadut tarjoukset

Tarjouksen jättivät määräaikaan 27.2.2026 klo 12.00 mennessä seuraavat kuusi (6) markkinatoimijaa:

- 9Lives Pirkanmaa Oy (2517413-8)
- EMA Finland Oy (0758070-6)
- Ikaalisten Ambulanssipalvelu Oy (1006080-8)
- Kokemäen Ambulanssipalvelu Oy (0836323-6)
- Med Group Ensihoitopalvelu Oy (0126994-1)
- Oriveden sairausautopalvelu Ky (0350590-1)

Soveltuvuusvaatimukset täyttäneet tarjoajat osa-alueittain on kuvattu päätöksen liitteenä olevassa Vertailutaulukossa (liite 1).

Tarjoajien soveltuvuuden tarkastaminen

Hankintalain 80 §:n mukaan hankintayksikön on suljettava tarjoaja tarjouskilpailun ulkopuolelle, jos hankintayksikön tiedossa on, että tarjoajaa rasittaa jokin hankintalain 80 §:ssä luetelluista pakollisista poissulkemisperusteista. Hankintalain 81 §:n mukaan hankintayksikkö voi sulkea tarjouskilpailun ulkopuolelle tarjoajan, jota rasittaa jokin hankintalain 81 §:ssä luetelluista hankinnanvaraisista poissulkuperusteista. Hankintalain 114 §:n mukaan hankintayksikön on suljettava tarjouskilpailusta ehdokas tai tarjoaja, joka ei vastaa asetettuja soveltuvuusvaatimuksia.

Kaikki tarjoajat ovat tarjouksissaan vakuuttaneet täyttävänsä tarjouspyynnössä asetetut soveltuvuusvaatimukset kokonaisuudessaan. Tarjoajilta on tarkistettu tilaajavastuulain (1233/2006) 5 §:ssä mainitut selvitykset ja todistukset ja muiden asetettujen soveltuvuusvaatimusten täytyminen. Valituilta tarjoajilta tarkistetaan viimeistään ennen hankintasopimuksen allekirjoittamista vaaditut rikosrekisteriotteet (hankintamenettelyote) ja yhteisösakko-ote.

Tarjoajat ovat tarjouksellaan sitoutuneet toimittamaan tuottamiensa palvelujen osalta sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain (741/2023) 21 §:n mukaiset valvontaviranomaisen myöntämät sosiaali- ja/tai terveydenhuollon palvelujen rekisteröintiä koskevat päätökset hankintayksikön tarkistettavaksi viimeistään ennen sopimusten allekirjoittamista.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Hankintayksikkö toimitti täsmennyspyynnön 3.3.2026 Oriveden Sairasautopalvelu Ky:lle (0350590-1) koskien tarjouksen liitteenä toimitettua taloudellista soveltuvuutta osoittavaa asiakirjaa. Tarjoaja toimitti hyväksytyt selvitykset määräaikaan mennessä. Täsmennyspyyntö koski sellaisia tarjouksen tietoja, joilla ei ollut vaikutusta tarjousten vertailuun.

Hankintayksikkö lähetti EMA Finland Oy:lle (0758070-6) 2.3.2026 ja 11.3.2026 lausumapyynnöt koskien referenssivaatimusta. Vastaukset lausumapyyntöihin saatiin määräajassa. EMA Finland Oy:n tarjous suljetaan tarjouskilpailusta soveltuvuusvaatimusten täyttymättä jäämisen vuoksi.

Kaikki muut tarjoajat paitsi EMA Finland Oy täyttivät tarjouspyynnössä asetetut soveltuvuusvaatimukset ja niiden tarjoukset etenevät tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkastamisen vaiheeseen.

Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkastaminen

Hankintalain 113 §:n mukaisesti tarjouspyyntöä tai tarjousmenettelyn ehtoja vastaamattomat tarjoukset on suljettava pois tarjouskilpailusta. Hankintayksikkö voi pyytää tarjoajaa tai ehdokasta määräajassa toimittamaan, lisäämään, selventämään tai täydentämään puutteellisia tai virheellisiä tietoja ja asiakirjoja.

Kaikki tarjoukset täyttivät tarjouspyynnön ehdot.

Tarjousten vertailu ja sopimuskumppanin valinta

Tarjouspyynnössä ilmoitettuna valintaperusteena oli kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous. Tarjousten kokonaistaloudellisen edullisuuden valintaperusteena on halvin hinta.

Tarjousten vertailuperusteena käytettiin halvinta hintaa, koska laatu huomioitiin osana vähimmäisvaatimuksia. Tilaja on sisällyttänyt sopimukseen palvelulle asetetut tavoitteet ja asettanut palvelua koskevat ehdottomat laatuvaatimukset sellaisiksi, että ne yhdessä takaavat laadukkaan palvelun.

Tarjouspyynnössä ilmoitetun mukaisesti Tilaja valitsee jokaiseen osa-alueeseen halvimman hinnan perusteella yhden (1) tarjoajan tuottamaan palvelua. Sama palveluntuottaja voi tulla valituksi enintään kahdelle (2) osa-alueelle.

Tarjousvertailun perusteella Oriveden Sairasautopalvelu Ky, 9Lives Pirkanmaa Oy ja Ikaalisten Ambulanssipalvelu Oy esitetään valittavaksi sopimuskumppaniksi.

Tarjousvertailu on kuvattu hankintapäätöksen liitteellä 1 Vertailutaulukko.

Sopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua hankintapäätöksen tiedoksisaannista, sillä edellytyksellä, että hankintapäätös on saanut lainvoiman.

Asiakirjojen julkisuus

Hankinta-asiakirjojen julkisuutta säätelee laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999, jäljempänä ”julkisuuslaki”). Toimielimen päätösesitys perusteluineen vertailuliitettä lukuun ottamatta tulee julkiseksi Pirkanmaan hyvinvointialueen päätöksenteon avoimuutta koskevien ohjeiden mukaisesti esityslistan julkaisun myötä. Päätös liitteenä (lukuun ottamatta EMA Finland Oy:lle toimitettava perusteluliitettä, joka on salassa pidettävä julkisuuslain 24 § 1 mom. 20 kohdan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

perusteella) tulee julkiseksi päätöksenteon jälkeen. Tarjoukset ja muut hankintaa koskevat asiakirjat tulevat julkisiksi asianosaisille hankintapäätöksen tekemisen jälkeen. Yleisesti julkisiksi tarjousasiakirjat tulevat, kun hankintaa koskeva sopimus on tehty. Asiakirjoja säilytetään Tuomi Logistiikka Oy:n sähköisessä arkistossa. Asiakirjapyynnöt tulee osoittaa osoitteeseen hankintapalvelut@tuomi.fi.

Sopimuksen omistaja ja vastuhenkilö

Sopimuksen omistaa Pirkanmaan hyvinvointialueen Pelastus- ja ensihoitopalvelut / Ensihoito ja vastuuhenkilönä toimii vs. toimialuejohtaja Piritta Setälä. Tehtävää hoitavan henkilön vaihtuessa vastuu sopimuksesta siirtyy kulloisellekin tehtävänhoitajalle. Vastuuhenkilö huolehtii yhteyshenkilön nimeämisestä sopimukselle.

Hankintaa valmistellut työryhmä

Hankinnan valmistelussa toimi nimetty ohjausryhmä, johon kuuluivat erikoislääkäri Kaius Kaartinen, vastuualuejohtaja Toni Pakkanen, hallintopäällikkö Pirkko Lindström, ensihoitopäällikkö Leevi Holopainen, ensihoitopalvelujen päällikkö Elina Holstikko, vs. toimialuejohtaja Piritta Setälä, hankintapäällikkö Virva Palomäki, hankintasuunnittelija Ville-Matti Manninen ja Tuomi Logistiikka Oy:n hankinta-asiantuntija Essi Niemi.

Päätöstoimivalta

Hyvinvointialueen hallintosäännön 62 § mukaan aluehallitus päättää palveluhankinnoista, joiden arvo ylittää 30 miljoonaa euroa.

Oikeus tilauksen tekemiseen palvelusopimuksen perusteella määräytyy hallinto- ja toimintasääntöjen sekä hankinta- ja sopimushallintaohjeiden mukaisesti.

Aluehallituksen käytössä on oheismateriaalina diaesitys, jossa kuvataan hankintapäätös tiivistetysti.

Ehdotus

Esittelijä: Mika Kontio, KONSERNIJOHTAJA

Aluehallitus päättää

1. valita Ensihoitopalvelujen hankinnan palveluntuottajiksi liitteessä 1 Vertailutaulukko esitetyt tarjoajat. Sijajärjestys noudattaa hankintapäätöksen liitteessä 1 Vertailutaulukko esitettyä järjestystä.
2. sulkea EMA Finland Oy:n (0758070-6) tarjouskilpailusta soveltuvuusvaatimusten täyttymättä jättämisen vuoksi. Perusteluliite toimitetaan päätöksen yhteydessä asianosaiselle. Perusteluasiakirja on salainen viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 § 1 mom. 20 kohdan perusteella.
3. Sopimuskausi on 1.1.2027 - 31.12.2030. Sopimusta on mahdollista jatkaa toistaiseksi voimassa olevalla optiokaudella. Tilaaja tekee option käytöstä erillisen päätöksen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

4. Hankinnan arvonlisäveroton vuosiarvo on sitoumuksetta noin 9 250 000 euroa ja noin 37 000 000 euroa sopimuskauden aikana ilman optiota.
5. että sopimuksen vastuuhenkilöksi nimetään vs. toimialuejohtaja Piritta Setälä. Tehtävää hoitavan henkilön vaihtuessa vastuu sopimuksesta siirtyy kulloisellekin tehtävänhoitajalle.

Sopimus hankinnasta syntyy vasta kirjallisen sopimuksen allekirjoittamisella.

Kokouskäsitely

Kokouksessa asiantuntijana vs. pelastusjohtaja Teemu-Taavetti Toivonen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Hankintaa valmistellut työryhmä, palveluhankinnat@pirha.fi, Tuomi Logistiikka Oy /
hankintapalvelut@tuomi.fi, Tuomi Logistiikka Oy / laki@tuomi.fi, Tarjoajat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta, § 14, 17.03.2026
Aluehallitus, § 109, 13.04.2026

§ 109

IKI2035 kehittämisohjelman raportti 7-12/2025

21331/2023

Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta, 17.03.2026, § 14

Valmistelijat / lisätiedot:

Katja Hakkarainen, KEHITTÄMISPÄÄLLIKKÖ, katja.hakkarainen@pirha.fi

Liitteet

- 1 IKI2035-raportti, 7-12/2025_saavutettava
- 2 Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunnan lausunto IKI2035 kehittämisohjelman puoliväliraportista

Aluehallitus hyväksyi kokouksessaan 20.11.2023 § 319 IKI2035-ohjelman toimeenpantavaksi. Ohjelman toimeenpanosta raportoidaan aluehallitukselle ja aluevaltuustolle puolivuositain. Ensimmäinen puolivuotinen raportoidaan aina 1.1.–30.6. aikaväliltä ja toinen puolivuotinen 1.7.–31.12. aikaväliltä. Raportoinnin poikkileikkausluvut otetaan 30.6. ja 31.12. siten kuin ne tilastoista saadaan. Poikkileikkausluvulla tarkoitetaan tässä raportissa kyseisenä päivämääränä palvelussa olleiden asiakkaiden lukumäärää. Pääsääntöisesti raportoinnissa ei käytetä ns. pitkittäislukuja, eli yhden vuoden aikana raportoitavassa palvelussa olleiden asiakkaiden yhteenlaskettuja määriä.

IKI2035-ohjelman toimeenpano eteni pääsääntöisesti tavoitteiden mukaisesti. Ikääntyneille annettavien palvelujen määrää lisättiin ja monipuolistettiin samalla kun ennaltaehkäisevien palvelujen merkitys korostui.

Ympäri vuorokautisen palveluasumisen ja yhteisöllisen asumisen asiakasmäärät nousivat hieman. Ympäri vuorokautisessa asumisessa (v. 2025) eri asiakkaita oli n. 6600, joista uusia asiakkaita oli n. 2000. Yhteisöllisessä asumisessa (v. 2025) eri asiakkaita oli n. 1000, joista uusia n. 700. Myös kotihoidon kokonaisasiakasmäärä nousi, erityisesti yli 80-vuotiaiden asiakasmäärän osalta. Vuonna 2025 kotihoidossa oli eri asiakkaita n. 8600, joista uusia asiakkaita oli n. 3300 (sisältää myös alle 65-vuotiaat). Omaishoidon tukea myönnettiin n. 560 uudelle asiakkaalle (sisältää myös alle 65-vuotiaat) vuonna 2025.

Haasteena palveluverkkosuunnitelman etenemisessä laitoshoidon osalta oli edelleen sopivien korvaavien tilojen puute. Oman palvelutuotannon vahvistuminen asumisen palveluissa oli suunniteltua hitaampaa sopivien tilaratkaisujen puuttuessa.

Liitteenä olevalla IKI2035-raportilla on lisäksi kuvattu kehittämisohjelman eteneminen 1–6/2025 ja painopisteet ajanjaksolle 7–12/2025.

Ehdotus

Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta päättää merkitä IKI2035-kehittämisohjelman raportin 7–12/2025 ja käydyn keskustelun tiedoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Kokouskäsitely

Kuultiin asiantuntijoina kehittämispäällikkö Karja Hakkarasta ja kehittämissuunnittelija Mari Jokelaa.

Valiokunta kiitti kattavasta raportista ja keskusteli laitoshoidon tavoitteista, paikkaresursoinnin riittävydestä, ostopalveluiden kustannuksista sekä toimitilojen saatavuuden ongelmista. Keskustelussa esillä olivat rahoituksen riittävyys ja jakautuminen, omaisten hoitotuki sekä yhteiskunnan rakennemuutoksen tuomat vaatimukset kulttuurisesti moninaisemmalle ja yhdenvertaiselle hoidolle. Valiokunta keskusteli ikäihmisten toimintakyvyn säilymisen seurannasta ja tehtävien päätösten vaikutuksista ikääntyneiden arkeen.

Valiokunta keskusteli monituottajuuden haasteista, ennaltaehkäisevän työn toteutumisesta ja järjestöavustuksista. Asiakasohjauksesta toivottiin mittaristoa, joka kertoisi ohjauksesta ennaltaehkäisevään toimintaan ja järjestöihin. Palveluntuottajien kanssa tehtävän yhteiskehittämisen todettiin olevan vähäistä saadun palautteen mukaan. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnittelun ja ikäihmisten palvelujen suunnittelun kytkentää pidettiin myönteisenä ja valiokunta esitti olevansa kiinnostunut IKI2035-kehittämistyöstä.

Lisäksi keskusteltiin siivoussetelin käyttönotosta, palvelujen saamisen mahdollisuudesta ennen RAI-arviointia, lähitoreihin liittyvistä esteettömyys- ja saavutettavuuskartoituksista, sekä liikkumisen tuen ruuhkien purkamisesta. Lopuksi valiokunta keskusteli ikääntyneiden määrän kasvusta vuoteen 2035 ja palvelutarpeisiin vastaamisesta sekä esitti toiveen näkymästä asiakasmäärien ja palvelujen jakautumisesta Pirkanmaan kunnissa.

Muistion liitteeksi korjattu päivitetty IKI2035-kehittämisohjelman raportti 7–12/2025.

Päätös

Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta päätti

1. merkitä IKI2035-kehittämisohjelman raportin 7–12/2025 ja käydyn keskustelun tiedoksi sekä
2. valtuuttaa puheenjohtajiston työstämään IKI2035-kehittämisohjelman raportista 7–12/2025 valiokunnan lausunnon, joka lisätään muistion liitteeksi.

Aluehallitus, 13.04.2026, § 109

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Mari Ollinpoika, TOIMIALUEJOHTAJA, IKÄIHMISTEN, mari.ollinpoika@pirha.fi
Tuula Jutila, TOIMIALUEJOHTAJA, tuula.jutila@pirha.fi

Liitteet

- 1 IKI2035-kehittämisohjelman raportti 7-12/2025
- 2 Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunnan lausunto IKI2035 kehittämisohjelman puoliväli raportista

Aluehallitus hyväksyi kokouksessaan 20.11.2023 § 319 IKI2035-ohjelman toimeenpantavaksi. Ohjelman toimeenpanosta raportoidaan aluehallitukselle ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

aluevaltuustolle puolivuositain. Ensimmäinen puolivuotinen raportoidaan aina 1.1.–30.6. aikaväliltä ja toinen puolivuotinen 1.7.–31.12. aikaväliltä. Raportoinnin poikkileikkausluvut otetaan 30.6. ja 31.12. siten kuin ne tilastoista saadaan. Poikkileikkausluvulla tarkoitetaan tässä raportissa kyseisenä päivämääränä palvelussa olleiden asiakkaiden lukumäärää.

IKI2035-ohjelman toimeenpano eteni pääsääntöisesti tavoitteiden mukaisesti. Ikääntyneille annettavien palvelujen määrää lisättiin ja monipuolistettiin samalla kun ennaltaehkäisevien palvelujen merkitys korostui.

Ympäri vuorokautisen palveluasumisen ja yhteisöllisen asumisen asiakasmäärät nousivat hieman. Ympäri vuorokautisessa asumisessa (v. 2025) eri asiakkaita oli n. 6600, joista uusia asiakkaita oli n. 2000. Yhteisöllisessä asumisessa (v. 2025) eri asiakkaita oli n. 1000, joista uusia n. 700. Myös kotihoidon kokonaisasiakasmäärä nousi, erityisesti yli 80-vuotiaiden asiakasmäärän osalta. Vuonna 2025 kotihoidossa oli eri asiakkaita n. 8600, joista uusia asiakkaita oli n. 3300 (sisältää myös alle 65-vuotiaat). Omaishoidon tukea myönnettiin n. 560 uudelle asiakkaalle (sisältää myös alle 65-vuotiaat) vuonna 2025.

Haasteena palveluverkkosuunnitelman etenemisessä laitoshoidon osalta oli edelleen sopivien korvaavien tilojen puute. Oman palvelutuotannon vahvistuminen asumisen palveluissa oli suunniteltua hitaampaa sopivien tilaratkaisujen puuttuessa. Tähän myös ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta kiinnitti huomiota raporttia käsitellessään. Tilaratkaisuja arvioidaan IKI2035-ohjelman päivityksen ja investointien kokonaistarkastelun yhteydessä.

Hallintosäännön 5 § kohdan 17a. mukaan aluevaltuusto päättää palvelujen verkoston kehittämiseen liittyvistä merkittävistä ohjelmista, kuten IKI ja VAPA (ikäihmisten ja vammaisten) ym. samantasoisista, ja niiden muutoksista. Näin ollen myös ohjelmaraaportointi tuodaan aluevaltuustolle.

Liitteenä olevalla IKI2035-raportilla on lisäksi kuvattu kehittämisohjelman eteneminen 7-12/2025 ja painopisteet ajanjaksolle 1-6/2026.

IKI2035-ohjelman puolivuotisraportti esiteltiin ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunnalle 17.3.2026. Valiokunta on antanut raportista lausunnon, joka on liitteenä. Lausunnossa esitettyjä asioita huomioidaan IKI2035-ohjelman päivityksen yhteydessä. Vanhusneuvostolle raportti esiteltiin 7.4.2026.

Ehdotus

Esittelijä: Mika Kontio, KONSERNIJOHTAJA

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee liitteenä olevan IKI2035-kehittämisohjelman raportin 7-12/2025 tiedoksi.

Kokouskäsitely

Kokouksessa asiantuntijana toimialuejohtajat Mari Ollinpoika ja Tuula Jutila.

Aluehallituksen 2. varapuheenjohtaja Petra Schulze Steinen teki lisäysehdotuksen päätösehdotukseen:

Lisätään päätösehdotukseen:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

"Lisäksi aluehallitus edellyttää, että IKI2035-ohjelman päivityksen yhteydessä tuodaan hallitukselle erikseen:

1. suunnitelma tarvittavista tilaratkaisuista, investoinneista ja henkilöstön määrästä (kunta- ja alueellisella tasolla)
2. arvio palvelurakenteen riittävydestä suhteessa ikääntyneen väestön kasvuun (kunta- ja alueellisella tasolla)
3. esitys vaikuttavuusmittareista
4. arvio kustannusvaikutuksista eri palvelurakenteen vaihtoehdoissa, mukaan lukien vaikutukset palveluketjun kokonaiskustannuksiin ja mahdolliset kustannusten siirtymät raskaampiin palveluihin."

Schulze Steinen muutosesitys raukesi kannattamattomana.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Päivi Tryyki, Tuula Jutila, Mari Ollinpoika

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Asiakkuus- ja laatujaosto, § 21, 24.03.2026
Aluehallitus, § 110, 13.04.2026

§ 110

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valvontasuunnitelman toteutuminen 2025

9200/2025

Asiakkuus- ja laatujaosto, 24.03.2026, § 21

Valmistelijat / lisätiedot:

Katja Uitus-Mäntylä, PALVELUPÄÄLLIKKÖ, katja.uitus-mantyla@pirha.fi

Liitteet

1 Sosiaali- ja terveydenhuollon valvontasuunnitelman toteutuminen 2025

Hyvinvointialueen on järjestämisvastuuseensa kuuluvana tehtävänä valvottava ja ohjattava järjestämisvastuullaan olevia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja ja palveluntuottajia. Pirkanmaan hyvinvointialueen (jäljempänä Pirha) omavalvontaohjelman (aluevaltuusto 15.12.2023 § 140) mukaisesti palvelunjärjestäjän keskeisenä tehtävänä on varmentaa järjestämisvastuunsa toteuttaminen. Järjestämisvastuu varmennetaan järjestäjän omavalvontaohjelman mukaisella laadunkehittämisellä ja itsearviointilla (Strategisen ohjauksen tehtäväalue) sekä oman ja hankitun sosiaali- ja terveystalouden valvonnalla (Tukipalveluiden tehtäväalue).

Valvonnan toteuttaminen vuonna 2025 on perustunut aluehallituksen (10.2.2025, § 40) hyväksymään sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valvontasuunnitelmaan 2025–2026. Valvontasuunnitelmassa on linjattu suunnitelman mukaiset valvontakohteet sekä järjestäjän valvonnan painopisteet.

Pirhan hallintosäännön (§ 12, 4a kohta) mukaan asiakkuus- ja laatujaosto käsittelee neljännesvuosittain sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valvontasuunnitelman toteutumisasiakirjat. Lisäksi koko toimintavuotta koskeva raportti (toimintakertomus) lähetetään tiedoksi myös aluehallitukselle. Edellinen valvontasuunnitelman toteutumisasiakirja tammi-syyskuulta 2025 on käsitelty asiakkuus- ja laatujaostossa 17.11.2025, § 86. Nyt käsitellyssä on koko vuoden 2025 raportti, joka sisältää myös loka-joulukuussa 2025 tehdyt valvontahavainnot.

Valvontasuunnitelman mukainen toiminta

Vuonna 2025 valvontayksikössä työskenteli 17 valvonta-asiantuntijaa ja palvelupäällikkö. Valvonnan toteuttamiseksi valvontayksikkö on jaettu tiimeihin; lapsiperheiden tiimi (lasten, nuorten ja perheiden palvelut), työikäisten tiimi (työikäisten palvelut, mielenterveys- ja päihdepalvelut, vammaispalvelut), ikäihmisten tiimi (ikäihmisten palvelut) sekä terveydenhuollon tiimi (terveydenhuollon ja sairaanhoidon palvelut).

Valvontasuunnitelma toteutui vuonna 2025 pääasiassa suunnitelman mukaisesti. Vahvistettuun valvontasuunnitelmaan tuli kuitenkin muutamia poikkeamia. Pääasiassa poikkeamien syynä oli valvontatehtävään käytettävissä olevan henkilöstöresurssin muutokset vuoden aikana suhteessa laadittuun suunnitelmaan. Lisäksi ensihoidon ohjaus- ja valvontakäytien aloittaminen siirtyi vuodelle 2026. Syynä aloituksen siirtymiseen on pääasiassa erikoissairanhoidon ohjauskäytien

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

peruutukset, jotka viivästyttivät erikoissairaanhoidon yksiköiden ohjaus- ja valvontakäyntejä.

Vuonna 2025 valvontayksikön Laatuporttiin kirjaamia ohjaus- ja valvontatapahtumia oli yhteensä 637. Suunnitelmallinen valvonnan (ml. jatkovalvonnat) sekä valvontaviranomaisten toteuttama valvonta (mm. ennakkotarkastukset) huomioiden suunnitelmallisen valvonnan osuus oli noin 91 %. Lisäksi reaktiivisia valvontatapahtumia oli 62 . Reaktiivista valvontaa toteutettiin pääasiassa osana erilaisten epäkohtailmoitusten tai omavalvonnalliseen käsittelyyn siirrettyjen asioiden selvittelyä.

Ohjaus- ja valvontatapahtumissa kirjattiin eri osa-alueisiin liittyen vakavia poikkeamia, lieviä poikkeamia, kehittämissuosituksia ja positiivisia havaintoja. Havaituista poikkeamista 11,7 % oli vakavia. Vakavat/merkittävät poikkeamat liittyivät omavalvontaan, lääkehoitoon, asiakkaan oikeuksiin ja kohteluun, riskien- ja laadunhallintaan, hoidon ja palvelun toteutukseen, tietoturvaan ja kirjaamiseen sekä tiloihin ja teknologiaan.

Positiivisia havaintoja tehtiin esimerkiksi omavalvontasuunnitelmien laadusta, asiakkaiden ja heidän läheisten sekä henkilöstön osallistamisesta yksikön omavalvonnan suunnitteluun, yksiköiden palautekäytännöistä, asiakkaiden osallisuutta vahvistavista käytännöistä ja rajoitustoimenpiteiden käytön ennaltaehkäisystä, asiakkaan hoitoon/palveluun liittyvien suunnitelmien tuntemuksesta ja suunnitelmien laadinnasta moniammatillisesti sekä henkilöstön hyvästä perehdytyksestä.

Pirhan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämiseen liittyen tehtiin lisäksi loka-joulukuulta 2025 yleisiä havaintoja. Näitä olivat esimerkiksi valvontaviranomaisen antaman ohjauksen ja ratkaisuiden huomioinen Pirhan toiminnan kehittämisessä ja toimenpiteiden tiedottaminen palvelunjärjestäjälle, Pirhan ohjeistusten lainmukaisuuden tarkastelu ja varmistaminen, omavalvontasuunnitelmien seurannasta tehtävän selvityksen perusteella tehtävien muutosten raportoinnin mahdolliset kehittämistarpeet, palvelukuvauksen mukaisen palvelun toteuttaminen sekä ostopalveluissa että Pirhan omassa toiminnassa, Pirhalle sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita tuottavien yritysten ajankohtaisen tiedottamisen yhdenmukaisuuden ja samanaikaisuuden varmistaminen, asiakkaiden ja potilaiden käytössä olevien lomakkeiden helppokäyttöisyyden varmistaminen, rajoitustoimenpideohjeistusten ja toimintakäytäntöjen puutteet ja rajoittumistoimenpiteisiin liittyvien lainsäädännön perusteella tehtävien linjausten kehittämistarpeet sekä Pirhan toiminnallisten muutosten tiedottaminen valvontayksikölle.

Joidenkin vuonna 2025 aloitettujen valvonnallisten huomioiden seuranta jatketaan edelleen valvontayksikössä vuonna 2026, koska esimerkiksi toimenpiteet ja toteutus voivat olla vielä osittain kesken. Seurannassa olevia asioita ovat henkilökunnan ilmoittamisvelvollisuuden toteutuminen, omavalvontasuunnitelmien mukaisen toiminnan toteuttaminen, omavalvontasuunnitelmien seurannasta tehtävän selvityksen perusteella tehtävät muutokset Pirhassa; prosessit ja raportointi, vakavien vaaratapahtumien prosessit Pirhassa, omatyöntekijyyden toteutuminen sekä sairaalasta asumispalveluihin siirtymisen prosessit.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Muu valvontatoiminta

Valvontaviranomaiselta (pääasiassa aluehallintovirasto) saapuneita epäkohtailmoituksia ja omavalvonnalliseen käsittelyyn siirrettäviä asioita tuli Pirhaan yhteensä 88. Ilmoituksista 20 koski terveyshuoltoa/sairaanhoitoa, 19 ikäihmisten palveluita, 18 lastensuojelua/lapsiperheiden palveluita, 14 vammaispalvelua, 11 mielenterveys-/päihdepalveluita, kolme (3) työikäisten palveluita, kaksi (2) useita asiakasryhmää ja yksi (1) järjestämistoiminnan valvontaa. Ilmoituksista 43 koski ostopalveluita ja 45 hyvinvointialueen omaa palvelutuotantoa (näistä terveydenhuolto /sairaanhoito 17). Ilmoituksista 34 koski ostopalveluita ja 54 hyvinvointialueen omaa palvelutuotantoa (näistä terveydenhuolto 30). Pääasiassa ilmoitukset koskivat palveluiden tai hoidon asianmukaista toteuttamista, lainmukaista toimintaa, asiakas-/potilasturvallisuuden vaarantumista sekä henkilöstön riittävyttä ja osaamista.

Valvontalain 29 §:n mukaisia henkilöstön ilmoituksia tuli Pirre-asianhallintajärjestelmän kautta tiedoksi valvontayksikölle 19. Näistä viisi (5) koski Pirhan omaa palvelutuotantoa (kotihoito, lapsiperheiden sosiaalityö, ikäihmisten asumisen lääkäripalvelut, ikäihmisten sosiaalipalvelut) ja 14 ostopalvelua (11 lastensuojelun sijaishuolto, 2 ikäihmisten palvelu, 1 työikäisten palvelut). Ilmoitukset koskivat samoja teemoja, kuin valvontaviranomaiseltakin tulleet ilmoitukset.

Pirhan omassa palvelutuotannossa valvontalain mukaiset ilmoitukset tehdään Haipro-järjestelmän kautta, josta ko. ilmoitusten tulisi ohjautua tiedoksi myös valvontayksikölle. Haipron kautta valvontayksikölle tuli yhteensä 252 ilmoitusta. Näistä 176 koski terveydenhuolto/sairaanhoitoa, 55 ikäihmisten palveluita, 14 vammaispalveluita, kolme (3) mielenterveys- ja päihdepalveluita, kolme (3) lastensuojelua ja yksi (1) työikäisten palvelu. Ilmoitusten sisältö vaihteli. Teemoissa kuitenkin toistui samat asiat kuin muissakin Pirhalle saapuneissa ilmoituksissa. Saapuneista ilmoituksista noin 3/4 oli sisältönsä perusteella normaaleja asiakas- ja potilasturvallisuusilmoituksia eivätkä valvontalain 29 §:n mukaisia ilmoituksia. Valvontalain mukaisen ilmoitusten arvioinnissa korostuu ilmoituksen käsittelijän rooli; esimerkiksi milloin kyseessä on asiakas- ja potilasturvallisuuden olennainen vaarantuminen. Henkilöstön ja esihenkilöiden osaamiseen sekä ilmoittamisvelvollisuuden toteutumiseen käytännössä tulisi järjestää syventävää lisäkoulutusta. Koulutuksen suunnittelu on sisällytetty vuoden 2026 valvontasuunnitelmaan. Koulutuksen toteutus suunnitellaan yhteistyössä Pirhan sote-palveluiden kanssa.

Lisäksi tuli 50 muuta ilmoitusta, joista 40 koski ostopalveluita ja 10 Pirhan omaa palvelutuotantoa. Ilmoitukset olivat pääasiassa yksikön omavalvonnallisia ilmoituksia mm. lääkehoitoon liittyviä merkittäviä poikkeamia sekä yksittäisen asiakkaan asioita sekä valvontayksikön itse avaamia valvonta-asioita erilaisten epäkohtailmoitusten ja palautteiden johdosta. Ilmoituksista noin 74 % (37) koski ikäihmisten palveluita, viisi (5) vammaispalvelua, neljä (4) lastensuojelua, yksi (1) mielenterveys- ja päihdepalveluita, kaksi (2) työikäisten palvelua ja yksi (1) terveydenhuoltoa /sairaanhoitoa

Saapuneet ilmoitukset on käsitelty palvelutuotannon kanssa sovitun työnjaon mukaisesti siten, että valvontayksikkö on selvittänyt ostopalveluita koskevat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

ilmoitukset ja Pirhan palvelutuotanto ensisijaisesti omaa palvelua koskevat ilmoitukset. Valvontayksikkö on kuitenkin seurannut riskiperusteisesti myös omaan palvelutuotantoon kohdistuvia ilmoituksia.

Yhteistyö

Ohjaus- ja valvontakäynneiltä saatava palaute palveluntuottajilla on ensiarvoisen tärkeää sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valvonnan toteutumisen seurannassa sekä kehittämisessä. Valvontayksikkö lähetti vuonna 2025 ohjaus- ja valvontakäynnin jälkeen palveluyksiköille palautekyselyn. Palautteita saatiin 208 yksiköstä. Ohjaus- ja valvontakäynnin yleisarvosana palautteissa oli 4,6/5.

Pirhassa aloitti vuonna 2025 toimintansa hyvinvointialueen omavalvonnan johtamisen työryhmä sekä omavalvonnan yhteistyöryhmä. Omavalvonnan johtamisen työryhmän tehtävänä on laadun, vaikuttavuuden ja omavalvonnan strateginen johtaminen, kehittäminen ja seuranta ja yhteistyöryhmän tehtävänä on laadun, vaikuttavuuden ja omavalvonnan toiminnallinen kehittäminen, yhteistyö, koordinointi ja seuranta. Pirhan omavalvonnan rakenteissa ja prosesseissa on ollut havaittavissa kehittymistä ryhmien toiminnan alkamisen jälkeen.

Hankintayhteistyötä tehtiin sekä palvelutuotannon että strategisen ohjauksen hankintayksikön kanssa. Järjestämistehtävään liittyvissä hankinta- ja sopimusasioiden valvonnassa on edelleen kehitettävää. Strategisen monituottajuusohjelman toimeenpanossa oli vuonna 2025 yhtenä osa-alueena myös sopimusvalvonnan kehittäminen. Sopimuksenmukaisuuden valvonnan kehittämiseksi valvontayksikkö aloitti loppuvuodesta sopimuseurannan pilotoinnin suunnittelutyön ikäihmisten asumisen palveluiden ja lastensuojelun sijaishuollon palveluiden kanssa.

Valvontaviranomaisena Suomessa on toiminut vuoden 2025 loppuun Valvira ja aluehallintovirastot. Valvontayksikkö on tehnyt tarpeen mukaisesti yhteistyötä valvontaviranomaisten kanssa ja yhteistyö on koettu toimivaksi.

Liitteenä Sosiaali- ja terveydenhuollon valvontasuunnitelman toteutuminen vuonna 2025 -raportti.

Oheismateriaalina Esittelydiat Sosiaali- ja terveydenhuollon valvontasuunnitelman toteutuminen vuonna 2025.

Ehdotus

Esittelijä: Tuukka Salkoaho, STRATEGIAJOHTAJA

Asiakkuus ja laatujaosto päättää

1. merkitä tiedoksi valvontasuunnitelman toteutumisen vuodelta 2025, ja
2. antaa sen tiedoksi aluehallitukselle.

Kokouskäsitely

Kuultiin asiantuntijana palvelupäällikkö Katja Uitus-Mäntylää.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 13.04.2026, § 110

Valmistelijat / lisätiedot:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Katja Uitus-Mäntylä, PALVELUPÄÄLLIKKÖ, katja.uitus-mantyla@pirha.fi

Liitteet

1 Sosiaali- ja terveydenhuollon valvontasuunnitelman toteutuminen 2025

Hyvinvointialueen on järjestämisvastuuseensa kuuluvana tehtävänä valvottava ja ohjattava järjestämisvastuullaan olevia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja ja palveluntuottajia. Pirkanmaan hyvinvointialueen (jäljempänä Pirha) omavalvontaohjelman (aluevaltuusto 15.12.2023 § 140) mukaisesti palvelunjärjestäjän keskeisenä tehtävänä on varmentaa järjestämisvastuunsa toteuttaminen. Järjestämisvastuu varmennetaan järjestäjän omavalvontaohjelman mukaisella laadunkehittämisellä ja itsearvioinnilla (Strategisen ohjauksen tehtäväalue) sekä oman ja hankitun sosiaali- ja terveystalouden valvonnalla (Tukipalveluiden tehtäväalue).

Valvonnan toteuttaminen vuonna 2025 on perustunut aluehallituksen (10.2.2025, § 40) hyväksymään sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valvontasuunnitelmaan 2025–2026. Valvontasuunnitelmassa on linjattu suunnitelman mukaiset valvontakohteet sekä järjestäjän valvonnan painopisteet.

Pirhan hallintosäännön (§ 12, 4a kohta) mukaan asiakkuus- ja laatujaosto käsittelee neljännesvuosittain sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valvontasuunnitelman toteutumisasiakirjat. Lisäksi koko toimintavuotta koskeva raportti (toimintakertomus) lähetetään tiedoksi myös aluehallitukselle. Edellinen valvontasuunnitelman toteutumisasiakirja tammi-syyskuulta 2025 on käsitelty asiakkuus- ja laatujaostossa 17.11.2025, § 86. Nyt käsitellyssä on koko vuoden 2025 raportti, joka sisältää myös loka-joulukuussa 2025 tehdyt valvontahavainnot.

Asiakkuus- ja laatujaosto on käsitellyt vuoden 2025 raportin kokouksessaan 24.3.2026, § 21.

Valvontasuunnitelman mukainen toiminta

Vuonna 2025 valvontayksikössä työskenteli 17 valvonta-asiantuntijaa ja palvelupäällikkö. Valvonnan toteuttamiseksi valvontayksikkö on jaettu tiimeihin; lapsiperheiden tiimi (lasten, nuorten ja perheiden palvelut), työikäisten tiimi (työikäisten palvelut, mielenterveys- ja päihdepalvelut, vammaispalvelut), ikäihmistien tiimi (ikäihmistien palvelut) sekä terveydenhuollon tiimi (terveydenhuollon ja sairaanhoidon palvelut).

Valvontasuunnitelma toteutui vuonna 2025 pääasiassa suunnitelman mukaisesti. Vahvistettuun valvontasuunnitelmaan tuli kuitenkin muutamia poikkeamia. Pääasiassa poikkeamien syynä oli valvontatehtävään käytettävissä olevan henkilöstöresurssin muutokset vuoden aikana suhteessa laadittuun suunnitelmaan. Lisäksi ensihoidon ohjaus- ja valvontakäytien aloittaminen siirtyy vuodelle 2026. Syynä aloituksen siirtymiseen on pääasiassa erikoissairanhoidon ohjauskäytien peruutukset, jotka viivästyttivät erikoissairanhoidon yksiköiden ohjaus- ja valvontakäyntejä.

Vuonna 2025 valvontayksikön Laatuporttiin kirjaamia ohjaus- ja valvontatapahtumia oli yhteensä 637. Suunnitelmallinen valvonnan (ml. jatkovalvonnat) sekä valvontaviranomaisten toteuttama valvonta (mm. ennakkotarkastukset) huomioiden suunnitelmallisen valvonnan osuus oli noin 91 %. Lisäksi reaktiivisia

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

valvontatapahtumia oli 62 . Reaktiivista valvontaa toteutettiin pääasiassa osana erilaisten epäkohtailmoitusten tai omavalvonnalliseen käsittelyyn siirrettyjen asioiden selvittelyä.

Ohjaus- ja valvontatapahtumissa kirjattiin eri osa-alueisiin liittyen vakavia poikkeamia, lieviä poikkeamia, kehittämissuosituksia ja positiivisia havaintoja. Havaituista poikkeamista 11,7 % oli vakavia. Vakavat/merkittävät poikkeamat liittyivät omavalvontaan, lääkehoitoon, asiakkaan oikeuksiin ja kohteluun, riskien- ja laadunhallintaan, hoidon ja palvelun toteutukseen, tietoturvaan ja kirjaamiseen sekä tiloihin ja teknologiaan.

Positiivisia havaintoja tehtiin esimerkiksi omavalvontasuunnitelmien laadusta, asiakkaiden ja heidän läheisten sekä henkilöstön osallistamisesta yksikön omavalvonnan suunnitteluun, yksiköiden palautekäytännöistä, asiakkaiden osallisuutta vahvistavista käytännöistä ja rajoitustoimenpiteiden käytön ennaltaehkäisystä, asiakkaan hoitoon/palveluun liittyvien suunnitelmien tuntemuksesta ja suunnitelmien laadinnasta moniammatillisesti sekä henkilöstön hyvästä perehdytyksestä.

Pirhan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämiseen liittyen tehtiin lisäksi loka-joulukuulta 2025 yleisiä havaintoja. Näitä olivat esimerkiksi valvontaviranomaisen antaman ohjauksen ja ratkaisuiden huomioinen Pirhan toiminnan kehittämisessä ja toimenpiteiden tiedottaminen palvelunjärjestäjälle, Pirhan ohjeistusten lainmukaisuuden tarkastelu ja varmistaminen, omavalvontasuunnitelmien seurannasta tehtävän selvityksen perusteella tehtävien muutosten raportoinnin mahdolliset kehittämistarpeet, palvelukuvauksen mukaisen palvelun toteuttaminen sekä ostopalveluissa että Pirhan omassa toiminnassa, Pirhalle sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita tuottavien yritysten ajankohtaisen tiedottamisen yhdenmukaisuuden ja samanaikaisuuden varmistaminen, asiakkaiden ja potilaiden käytössä olevien lomakkeiden helppokäyttöisyyden varmistaminen, rajoitustoimenpideohjeistusten ja toimintakäytäntöjen puutteet ja rajoittumistoimenpiteisiin liittyvien lainsäädännön perusteella tehtävien linjausten kehittämistarpeet sekä Pirhan toiminnallisten muutosten tiedottaminen valvontayksikölle.

Joidenkin vuonna 2025 aloitettujen valvonnallisten huomioiden seuranta jatketaan edelleen valvontayksikössä vuonna 2026, koska esimerkiksi toimenpiteet ja toteutus voivat olla vielä osittain kesken. Seurannassa olevia asioita ovat henkilökunnan ilmoittamisvelvollisuuden toteutuminen, omavalvontasuunnitelmien mukaisen toiminnan toteuttaminen, omavalvontasuunnitelmien seurannasta tehtävän selvityksen perusteella tehtävät muutokset Pirhassa; prosessit ja raportointi, vakavien vaaratapahtumien prosessit Pirhassa, omatyöntekijyyden toteutuminen sekä sairaalasta asumispalveluihin siirtymisen prosessit.

Muu valvontatoiminta

Valvontaviranomaiselta (pääasiassa aluehallintovirasto) saapuneita epäkohtailmoituksia ja omavalvonnalliseen käsittelyyn siirrettäviä asioita tuli Pirhaan yhteensä 88. Ilmoituksista 20 koski terveyshuoltoa/sairaanhoitoa, 19 ikäihmisten palveluita, 18 lastensuojelua/lapsiperheiden palveluita, 14 vammaispalvelua, 11 mielenterveys-/päihdepalveluita, kolme (3) työikäisten palveluita, kaksi (2) useita

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

asiakasryhmää ja yksi (1) järjestämistoiminnan valvontaa. Ilmoituksista 43 koski ostopalveluita ja 45 hyvinvointialueen omaa palvelutuotantoa (näistä terveydenhuolto /sairaanhoito 17). Ilmoituksista 34 koski ostopalveluita ja 54 hyvinvointialueen omaa palvelutuotantoa (näistä terveydenhuolto 30). Pääasiassa ilmoitukset koskivat palveluiden tai hoidon asianmukaista toteuttamista, lainmukaista toimintaa, asiakas-/potilasturvallisuuden vaarantumista sekä henkilöstön riittävyttä ja osaamista.

Valvontalain 29 §:n mukaisia henkilöstön ilmoituksia tuli Pirre-asianhallintajärjestelmän kautta tiedoksi valvontayksikölle 19. Näistä viisi (5) koski Pirhan omaa palvelutuotantoa (kotihoito, lapsiperheiden sosiaalityö, ikäihmisten asumisen lääkäripalvelut, ikäihmisten sosiaalipalvelut) ja 14 ostopalvelua (11 lastensuojelun sijaishuolto, 2 ikäihmisten palvelu, 1 työikäisten palvelu). Ilmoitukset koskivat samoja teemoja, kuin valvontaviranomaiseltakin tulleet ilmoitukset.

Pirhan omassa palvelutuotannossa valvontalain mukaiset ilmoitukset tehdään Haipro-järjestelmän kautta, josta ko. ilmoitusten tulisi ohjautua tiedoksi myös valvontayksikölle. Haipron kautta valvontayksikölle tuli yhteensä 252 ilmoitusta. Näistä 176 koski terveydenhuolto/sairaanhoitoa, 55 ikäihmisten palveluita, 14 vammaispalveluita, kolme (3) mielenterveys- ja päihdepalveluita, kolme (3) lastensuojelua ja yksi (1) työikäisten palvelu. Ilmoitusten sisältö vaihteli. Teemoissa kuitenkin toistui samat asiat kuin muissakin Pirhalle saapuneissa ilmoituksissa. Saapuneista ilmoituksista noin 3/4 oli sisältönsä perusteella normaaleja asiakas- ja potilasturvallisuusilmoituksia eivätkä valvontalain 29 §:n mukaisia ilmoituksia. Valvontalain mukaisen ilmoitusten arvioinnissa korostuu ilmoituksen käsittelijän rooli; esimerkiksi milloin kyseessä on asiakas- ja potilasturvallisuuden olennainen vaarantuminen. Henkilöstön ja esihenkilöiden osaamiseen sekä ilmoittamisvelvollisuuden toteutumiseen käytännössä tulisi järjestää syventävää lisäkoulutusta. Koulutuksen suunnittelu on sisällytetty vuoden 2026 valvontasuunnitelmaan. Koulutuksen toteutus suunnitellaan yhteistyössä Pirhan sote-palveluiden kanssa.

Lisäksi tuli 50 muuta ilmoitusta, joista 40 koski ostopalveluita ja 10 Pirhan omaa palvelutuotantoa. Ilmoitukset olivat pääasiassa yksikön omavalvonnallisia ilmoituksia mm. lääkehoitoon liittyviä merkittäviä poikkeamia sekä yksittäisen asiakkaan asioita sekä valvontayksikön itse avaamia valvonta-asioita erilaisten epäkohtailmoitusten ja palautteiden johdosta. Ilmoituksista noin 74 % (37) koski ikäihmisten palveluita, viisi (5) vammaispalvelua, neljä (4) lastensuojelua, yksi (1) mielenterveys- ja päihdepalveluita, kaksi (2) työikäisten palvelua ja yksi (1) terveydenhuoltoa /sairaanhoitoa

Saapuneet ilmoitukset on käsitelty palvelutuotannon kanssa sovitun työnjaon mukaisesti siten, että valvontayksikkö on selvittänyt ostopalveluita koskevat ilmoitukset ja Pirhan palvelutuotanto ensisijaisesti omaa palvelua koskevat ilmoitukset. Valvontayksikkö on kuitenkin seurannut riskiperusteisesti myös omaan palvelutuotantoon kohdistuvia ilmoituksia.

Yhteistyö

Ohjaus- ja valvontakäynneiltä saatava palaute palveluntuottajilla on ensiarvoisen tärkeää sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valvonnan toteutumisen seurannassa sekä kehittämisessä. Valvontayksikkö lähetti vuonna 2025 ohjaus- ja valvontakäynnin

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

jälkeen palveluyksiköille palautekyselyyn. Palautteita saatiin 208 yksiköstä. Ohjaus- ja valvontakäynnin yleisarvosana palautteissa oli 4,6/5.

Pirhassa aloitti vuonna 2025 toimintansa hyvinvointialueen omavalvonnan johtamisen työryhmä sekä omavalvonnan yhteistyöryhmä. Omavalvonnan johtamisen työryhmän tehtävänä on laadun, vaikuttavuuden ja omavalvonnan strateginen johtaminen, kehittäminen ja seuranta ja yhteistyöryhmän tehtävänä on laadun, vaikuttavuuden ja omavalvonnan toiminnallinen kehittäminen, yhteistyö, koordinointi ja seuranta. Pirhan omavalvonnan rakenteissa ja prosesseissa on ollut havaittavissa kehittymistä ryhmien toiminnan alkamisen jälkeen.

Hankintayhteistyötä tehtiin sekä palvelutuotannon että strategisen ohjauksen hankintayksikön kanssa. Järjestämistehtävään liittyvissä hankinta- ja sopimusasioiden valvonnassa on edelleen kehitettävää. Strategisen monituottajuusohjelman toimeenpanossa oli vuonna 2025 yhtenä osa-alueena myös sopimusvalvonnan kehittäminen. Sopimuksenmukaisuuden valvonnan kehittämiseksi valvontayksikkö aloitti loppuvuodesta sopimuseurannan pilotoinnin suunnittelutyön ikäihmisten asumisen palveluiden ja lastensuojelun sijaishuollon palveluiden kanssa.

Valvontaviranomaisena Suomessa on toiminut vuoden 2025 loppuun Valvira ja aluehallintovirastot. Valvontayksikkö on tehnyt tarpeen mukaisesti yhteistyötä valvontaviranomaisten kanssa ja yhteistyö on koettu toimivaksi.

Liitteenä sosiaali- ja terveydenhuollon valvontasuunnitelman toteutuminen vuonna 2025 -raportti. Oheismateriaalina esittelydiat sosiaali- ja terveydenhuollon valvontasuunnitelman toteutuminen vuonna 2025.

Ehdotus

Esittelijä: Mika Kontio, KONSERNIJOHTAJA

Aluehallitus päättää merkitä tiedoksi sosiaali- ja terveydenhuollon valvontasuunnitelman toteutumisen vuonna 2025.

Kokouskäsitely

Kokouksessa asiantuntijana palvelupäällikkö Katja Uitus-Mäntylä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Asiakkuus- ja laatujaosto, § 20,24.03.2026
Aluehallitus, § 111, 13.04.2026

§ 111

Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelman vuosiraportti 2025

574/2022

Asiakkuus- ja laatujaosto, 24.03.2026, § 20

Valmistelijat / lisätiedot:

Suvi Liimatainen, VAIKUTTAVUUSYLILÄÄKÄRI, suvi.liimatainen@pirha.fi

Liitteet

1 2025 Omavalvontaohjelman toteutumisen vuosiraportti, Päivitetty

Omavalvontaohjelman toteutumisen vuosiraportti 2025:

Esitellään omavalvontaohjelman toteutumisen vuosiraportti. Raportti kuvaa valvontakäyntien kohteet ja sisällöt. Vakavia tai merkittäviä poikkeamia oli 11,7 % kaikista poikkeamista. Asiavastaavien yhteydenotot koskivat hoidon tai palvelun toteutumista, hoitoon pääsyä, tietosuojaa, odotuksia palvelusta tai potilasvahinkoepäilyä. Kaksi yksilöjaoston ratkaisemaa oikaisuvaatimusta on palautettu uudelleen käsiteltäväksi tai kumottu hallintotuomioistuimessa.

Hoitotakuun määräajat saavutettiin varsin hyvin. Ympäri vuorokautiseen palveluasumiseen pääsi määräajassa 93 % asiakkaista. Pelastustoiminnassa toimintavalmiusaikatavoitteet saavutettiin, mutta alueellisia puutteita ilmeni erityisesti Tampereella. Ensihoidon saavuttamisajoissa oli vajeita kaikilla riskialueilla.

Haittaa aiheuttaneita asiakas- ja potilasturvallisuusilmoituksia oli viime vuonna 15 016. Vakavan vaaratapahtuman tutkintoja käynnistyi 14. Suoria asiakaspalautteita saapui yli 11 000. Koko vuoden NPS-tulos oli 73,6. Henkilöstön eNPS-lukema oli -1 (vuoden 2024 luku -8).

Omavalvontaohjelman toteutumisen raportti tuodaan tiedoksi aluehallitukselle 13.4. ja hyväksytään aluevaltuustossa 27.4.

Liitteenä Omavalvontaohjelman toteutumisen vuosiraportti 2025.

Ehdotus

Esittelijä: Tuukka Salkoaho, STRATEGIAJOHTAJA

Asiakkuus- ja laatujaosto päättää merkitä Omavalvontaohjelman toteutumisen vuosiraportin 2025 tiedoksi.

Kokouskäsitely

Kuultiin asiantuntijana vaikuttavuusylilääkäri Suvi Liimataista.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Valmistelijat / lisätiedot:

Suvi Liimatainen, VAIKUTTAVUUSYLILÄÄKÄRI, suvi.liimatainen@pirha.fi

Liitteet

1 Omaevalvontaohjelman toteutumisen vuosiraportti 2025

Esitellään omaevalvontaohjelman toteutumisen vuosiraportti. Raportti kuvaa valvontakäyntien kohteet ja sisällöt. Vakavia tai merkittäviä poikkeamia oli 11,7 % kaikista poikkeamista. Asiavastaavien yhteydenotot koskivat hoidon tai palvelun toteutumista, hoitoon pääsyä, tietosuojaa, odotuksia palvelusta tai potilasvahinkoepäilyä. Yksilöasioiden jaosto on käsitellyt vuoden aikana 532 oikaisuvaatimusta. Näistä kaksi yksilöasioiden jaoston ratkaisemaa oikaisuvaatimusta on palautettu uudelleen käsiteltäväksi tai kumottu hallintotuomioistuimessa.

Hoitotakuun määräajat saavutettiin varsin hyvin. Ympäri vuorokautiseen palveluasumiseen pääsi määräajassa 93 % asiakkaita. Pelastustoiminnassa toimintavalmiusaikatavoitteet saavutettiin, mutta alueellisia puutteita ilmeni erityisesti Tampereella. Ensihoidon saavuttamisajoissa oli vajeita kaikilla riskialueilla.

Haittaa aiheuttaneita asiakas- ja potilasturvallisuusilmoituksia oli viime vuonna 15 016. Vakavan vaaratapahtuman tutkintoja käynnistyi 14. Suoria asiakaspalautteita saapui yli 11 000. Koko vuoden NPS-tulos oli 73,6. Henkilöstön eNPS-lukema oli -1 (vuoden 2024 luku -8).

Omaevalvontaohjelman toteutumisen raportti tuodaan tiedoksi aluehallitukselle 13.4. ja aluevaltuustolle 27.4.

Hallintosäännön 5 § kohdan 23. mukaan aluevaltuusto päättää omaevalvontaohjelmasta (laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 26 §). Näin ollen ohjelmaraportointi tuodaan aluevaltuustolle.

Liitteenä Omaevalvontaohjelman toteutumisen vuosiraportti 2025.

Ehdotus

Esittelijä: Mika Kontio, KONSERNIJOHTAJA

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee liitteenä olevan Pirkanmaan hyvinvointialueen omaevalvontaohjelman toteutumisen vuosiraportin 2025 tiedoksi.

Kokouskäsitely

Kokouksessa asiantuntijana vaikuttavuusylilääkäri Suvi Liimatainen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Asiakkuus- ja laatujaosto, § 19, 24.03.2026
Aluehallitus, § 112, 13.04.2026

§ 112

Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelma 2026-2029

574/2022

Asiakkuus- ja laatujaosto, 24.03.2026, § 19

Valmistelijat / lisätiedot:

Suvi Liimatainen, VAIKUTTAVUUSYLLÄÄKÄRI, suvi.liimatainen@pirha.fi

Liitteet

1 Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelma (2026-2029)

Omavalvontaohjelma vuosille 2026-2029:

Hyvinvointialueen ja yksityisen palveluntuottajan on toiminnassaan varmistettava omavalvonnalla tehtäviensä lainmukaisuus ja tekemiensä sopimusten noudattaminen (sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki 612/2021, pelastustoimen järjestämislaki 613/2021). Omavalvontaohjelma on lakisääteinen strateginen asiakirja, jossa määritellään järjestämiseen ja tuottamiseen liittyvät toimintatavat, joilla lainsäädännön noudattaminen ja puutteiden korjaaminen varmistetaan (laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023, §26). Ohjelman toteutumista tulee seurata ja seurantaan perustuvat havainnot ja niiden perusteella tehtävät toimenpiteet julkaistaan hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Pirkanmaan hyvinvointialueen ensimmäinen omavalvontaohjelma laadittiin vuosille 2023-2025. Ohjelma on nyt päivitetty valtuustokaudelle 2026-2029 ja se sisältää sekä sosiaali- ja terveydenhuollon että pelastuspalvelut. Ohjelma kuvaa omavalvonnan yhteyden Pirkanmaan hyvinvointialueen strategiaan, keskeisen lainsäädännön, palvelujärjestäjän ja -tuottajan vastuut, riskienhallinnan, sisäisen valvonnan, varautumisen, asiakkaiden osallistumisen, henkilöstön hyvinvoinnin ja osaamisen. Päivitys käsitellään aluehallituksessa 13.4.2026 ja hyväksytään aluevaltuustossa 27.4.2026. Valiokunnista tulevaisuus- ja turvallisuusvaliokunta käsittelee ohjelmaa 26.3., ikääntyneiden ja vammaisten valiokunta 29.4. ja lasten, nuorten, perheiden ja työikäisten valiokunta 10.6.

Liitteenä Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelma (2026-2029), oheismateriaalina Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelma 24032026 -esitysdiat.

Ehdotus

Esittelijä: Tuukka Salkoaho, STRATEGIAJOHTAJA

Asiakkuus- ja laatujaosto päättää merkitä tiedoksi ohjelman keskeisen sisällön.

Kokouskäsitely

Kuultiin asiantuntijana vaikuttavuusylläkäri Suvi Liimataista.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aluehallitus, 13.04.2026, § 112

Valmistelijat / lisätiedot:

Suvi Liimatainen, VAIKUTTAVUUSYLIÄÄKÄRI, suvi.liimatainen@pirha.fi

Liitteet

1 Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelma 2026-2029

Hyvinvointialueen ja yksityisen palveluntuottajan on toiminnassaan varmistettava omavalvonnalla tehtäviensä lainmukaisuus ja tekemiensä sopimusten noudattaminen (sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki 612/2021, pelastustoimen järjestämislaki 613/2021). Omavalvontaohjelma on lakisääteinen strateginen asiakirja, jossa määritellään järjestämiseen ja tuottamiseen liittyvät toimintatavat, joilla lainsäädännön noudattaminen ja puutteiden korjaaminen varmistetaan (laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023, §26). Ohjelman toteutumista tulee seurata ja seurantaan perustuvat havainnot ja niiden perusteella tehtävät toimenpiteet julkaistaan hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Pirkanmaan hyvinvointialueen ensimmäinen omavalvontaohjelma laadittiin vuosille 2023-2025. Ohjelma on nyt päivitetty valtuustokaudelle 2026-2029 ja se sisältää sekä sosiaali- ja terveydenhuollon että pelastuspalvelut. Ohjelma kuvaa omavalvonnan yhteyden Pirkanmaan hyvinvointialueen strategiaan, keskeisen lainsäädännön, palvelujärjestäjän ja -tuottajan vastuut, riskienhallinnan, sisäisen valvonnan, varautumisen, asiakkaiden osallistumisen, henkilöstön hyvinvoinnin ja osaamisen. Päivitys käsitellään aluehallituksessa 13.4.2026 ja hyväksytään aluevaltuustossa 27.4.2026. Valiokunnista tulevaisuus- ja turvallisuusvaliokunta käsittelee ohjelmaa 26.3. Ikääntyneiden ja vammaisten valiokunta käsittelee ohjelmaa 29.4. ja lasten, nuorten, perheiden ja työikäisten valiokunta 10.6.

Hallintosäännön 5 § kohdan 23. mukaan aluevaltuusto päättää omavalvontaohjelmasta (laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 26 §).

Liitteenä Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelma (2026-2029), oheismateriaalina Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelma -esitysdiat.

Ehdotus

Esittelijä: Mika Kontio, KONSERNIJOHTAJA

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto hyväksyy liitteenä olevan Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelman vuodelle 2026-2029.

Kokouskäsitely

Kokouksessa asiantuntijana vaikuttavuusyliäkäri Suvi Liimatainen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 113

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosiraportti 2025

1858/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Mari Lahtinen, KEHITTÄMISPÄÄLLIKKÖ, mari.lahtinen@pirha.fi
Milja Koljonen, PALVELUJOHT, ENNALTAEHK.PALV, milja.koljonen@pirha.fi
Noora Kannisto, SUUNNITTELUPÄÄLLIKKÖ, noora.kannisto@pirha.fi
Marianne Aalto-Siiro, SUUNNITTELUPÄÄLLIKKÖ, marianne.aalto-siiro@pirha.fi
Marja Nurmi-Vuorinen, VASTUUALUEJOHTAJA, marja.nurmi-vuorinen@pirha.fi
Tarja Soukko, VASTUUALUEJOHTAJA, tarja.soukko@pirha.fi
Hanna Korhonen, PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ, hanna.korhonen@pirha.fi

Liitteet

1 Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosiraportti 2025

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021, §7) velvoittaa hyvinvointialueen laatimaan valtuustokausittain alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman. Hyvinvointialueella on raportoitava asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä aluevaltuustolle vuosittain.

Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelman 2023–2026 tavoitteena on lisätä pirkanmaalaisten terveyshyötyä sekä kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja väestötasolla. Kokonaisuuteen kuuluvat Pirkanmaan hyvinvointialueen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, Neuvolasuunnitelma, Opiskeluhoitosuunnitelma, Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma ja Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma.

Lisäksi raportoidaan lakisääteiseen kokonaisuuteen liitettyä Väkivallan ehkäisyn toimenpideohjelmalla vuosille 2024–2026 sekä Pirkanmaan alueellista kulttuurihyvinvointisuunnitelmaa.

Nostoja hyvinvointisuunnitelmien puitteissa toteutetuista toimenpiteistä vuonna 2025

Hyvinvointia elintavoilla -sivustolle luotiin uusia sisältöjä yhteisöllisyyteen, mielen hyvinvointiin, naisen terveyteen, kaatumisen ehkäisyyn sekä ruoka-apuun ja yhteisöllisiin ruokailuihin. Lisäksi täydennettiin päihde- ja peliongelma -teeman sisältöjä. Apua väkivaltaan -sivustolla on tietoa asukkaille helposti ja saavutettavasti. Kampanjointi ja viestinnällinen panostus tekivät sivustoista tuttuja. Lisäksi hyvinvoinnin palveluhaku ja tapahtumakalenteri rakennettiin osaksi Hyvinvointia elintavoilla -sivustoa.

Elintapaohjauksen ja ravitsemusohjauksen intra-käsikirjoja päivitettiin ja edistettiin niiden saatavuutta ulkoisille palveluntuottajille rakentamalla extranet-yhteys. Puheeksi ottamisen korttia elintapaohjauksen ja ehkäisevän päihdetyön teemoista on edelleen jalkautettu ammattilaisten käyttöön. Asukkaita on kohdattu osallistumalla aktiivisesti Pirkanmaan kuntien erilaisiin tilaisuuksiin, koulutuksiin ja tapahtumiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Pakka-toimintamallin työryhmät toimivat koko Pirkanmaalla. Pakka-yhteistyössä toteutettiin muun muassa energijuomakampanja ja vetoamus nuorten energijuomien saatavuudesta ja kulutuksesta. Pirkanmaan ensimmäiset ostokokeet toivat tietoa alkoholin ja nikotiinituotteiden ikärajavälisestä vähittäiskaupoissa. Nuorten turvallisuustapahtuma Safe Space järjestettiin kauppakeskus Ratinassa laajassa yhteistyössä kolmannen sektorin ja kaupallisten toimijoiden kanssa.

Polulle - tukea toimijuuden vahvistumiseksi -hanke kehittää lähisuhdeväkivallan kokijoiden kanssa tehtävää työtä Pirkanmaalla Istanbulin sopimuksen ja NKV-direktiivin velvoitteiden mukaisesti. Barnahus-hankekehittämisen tuella valmistui palvelupolku väkivaltaa kokeneelle alaikäiselle. Tuhansia Pirkanmaan hyvinvointialueen työntekijöitä ja kuntien varhaiskasvatukseen ja perusopetuksen ammattilaisia koulutettiin tunnistamaan ja ottamaan puheeksi väkivaltaa sekä ehkäisemään sen muotoja eri toimintaympäristöissä. Väkivaltatyön messut tavoittivat satoja ammattilaisia maksuttomaan koulutus- ja palveluesittelytilaisuuteen.

MARAK-työryhmät yhdistyivät yhdeksi vauhdittaen kehittämistä sekä laadun parantamista. MARAK-koulutuksia järjestettiin kaikille ammattilaisille, lisäksi kohdennettuna erityisesti terveydenhuollon edustajille.

Alueellinen väkivallan ehkäisyn työryhmä vahvistui nuorisotyön ammattilaisilla. Kansallinen nuoriso- ja jengirikollisuuden ehkäisyn ja torjunnan työryhmätyöskentely tukee tiedolla johtamista Pirkanmaalla. Alueellinen ehkäisevän päihdetyön työryhmä aloitti toimintansa.

Ikäihmisten ja vammaisten palvelulinjalla toteutettiin ammattilaisten ehkäisevän päihdetyön koulutus-kokonaisuus. Lähitoriyhteistyössä toteutettiin kuntalaistilaisuuksia, paikallisten eläkeläisjärjestöjen toimesta. Elintapaohjausta annettiin 11 000 kertaa Lähitorilla ja palveluneuvonnassa. Lähitorien kanssa on käyty läpi Pirkanmaan hyvinvointialueen Kaatumisen ehkäisyn toimintamalli sekä luotu lähitorien yksilöidyt ohjeet matalan kynnyksen palveluna. Mielen hyvinvoinnin ryhmiin ja tilaisuuksiin Lähitorilla osallistui 22 300 henkilöä. 84 % lähitoriasiakkaista vastasi, että käynti paransi heidän hyvinvointiaan ja terveyttään.

Lasten ja nuorten perustason mielenterveys- ja päihdepalvelujen tarjontaa vahvistettiin ja hoitoon pääsyä nopeutettiin. Neuvolapsykologipalvelun tarjonta laajeni koko Pirkan alueella. Lasten ja nuorten psykiatrian sekä mielenterveys- ja päihdepalvelujen organisaatiouudistuksen myötä perustasolle luotiin uudet yleislääkärijohtoiset mielenterveys- ja päihdetyön tiimit. Terapiatakuun mukaiset menetelmät ovat tarjolla koko Pirkan alueella.

Ammattilaisille tarjottiin koulutusta päihdeongelmien ja toiminnallisten riippuvuuksien tunnistamiseen, puheeksi ottoon sekä varhaiseen hoitoon. Nuorten päihdehäiriöiden hoitoon kehitettyä toimintamallia juurrutettiin käyttöön. Uusi matalan kynnyksen Miepä-chat käynnisti toimintansa. Uusia ryhmämuotoisia tuen toimintamalleja on kehitetty, esimerkiksi Taitoa ja tukea tahtoikään ja Leikitään ja keskitytään.

Neuvoloissa lisättiin ammattilaisten osaamista lähisuhdeväkivallan puheeksi ottoon ja kartoitettiin systemaattisesti lähisuhdeväkivaltaa. Kaikki lasten, nuorten ja perheiden palvelulinjan ammattilaiset suorittavat soveltuvin osin THLn verkkokoulut ”puutu väkivaltaan” ja Barnahus.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Raskausdiabeteksen asiantuntijaryhmä koottiin, otettiin käyttöön ravitsemuksen käsikirja, vahvistettiin tyypin 2 diabeteksen tunnistamista ja yhtenäistettiin elintapaohjauksen osaamista sekä kirjaamiskäytäntöjä. Asiakkaille tarjottiin yksilöllistä imetys- ja lasten uniohjausta ja etäryhmävalmennuksia vauvojen nukkumiseen. Asiakkaita ohjattiin digiperheen hyödyntämiseen.

Opiskeluhuollon kriisityön kokonaisuutta kehitettiin niin sisältöjen ja organisoinnin kuin yhdyspintatyön osalta. Opiskeluhuoltoon laadittiin uhka-arvioinnin työkalu oppilaan/opiskelijan arviointiin tilanteissa, joissa mahdollisen väkivallan uhkaa täytyy arvioida. Opiskeluhuoltoon laadittiin uusi poissaoloihin puuttumisen malli, joka täydentää koulutuksenjärjestäjien vastuulla olevaa poissaoloihin puuttumista. Ryhmä-terveysneuvontaa lisättiin ja kehitettiin ja tavoitteena on vahvistaa jatkossakin yhteistä psykoedukaatiota osana terveystarkastustoimintaa.

Pirhassa laadittu Kulttuurihyvinvointipalveluiden laatukriteeristö herätti laajaa valtakunnallista kiinnostusta. Kriteeristö selkeyttää kulttuurihyvinvoinnin yhteistä laatuajattelua, sanoitusta ja käsitteistöä, ja vahvistaa kulttuurihyvinvoinnin roolia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuudessa.

Pirhan Kulttuurisen vanhustyön verkosto perustettiin, tuoden yhteen Pirhan sisällä kulttuurihyvinvoinnin parissa työskentelevät noin 30 työntekijää ja vahvistaen ikäihmisten kulttuuristen oikeuksien toteutumista.

Kaikukortti-toiminta laajeni uusiin kuntiin Pirkanmaalla. Toiminta lisäsi taloudellista yhdenvertaisuutta ja tuki kulttuuripalveluihin pääsyä matalalla kynnyksellä.

Pirha onnistui hankeyhteistyössä ja sai rahoituksen kahteen merkittävään kehittämishankkeeseen, jotka vahvistavat kulttuurisen vanhustyön sekä palveluiden laadun ja arvioinnin osaamista vuosina 2026–2028.

Yhdyspintayhteistyö kuntien, järjestöjen ja kulttuuritoimijoiden kanssa vahvistui, ja kulttuurihyvinvointi oli systemaattisesti esillä alueellisissa verkostoissa, koulutuksissa ja seminaareissa koko vuoden ajan.

Pirkanmaan järjestöyhteistyöryhmä järjestäytyi uudelle toimikaudelle. Ryhmään lisättiin puheoikeudelliset jäsenet sote-tehtäväalueen palvelulinjoilta ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tiimistä.

HYTE-kertoimen osalta ei saavutettu tavoitetta sijoittua kansallisesti parhaaseen kärkikolmannekseen. Sijoitus oli 13. ja HYTE-kerroin 43. Tuloksessa huomioitavaa on, että indikaattoritiedot ovat vuosilta 2022-2024. HYTE-kerroin soveltuu siten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteiden pitkäjänteiseksi tulostittariksi suhteessa muihin hyvinvointialueisiin.

Vuoden 2025 suunnitelmien toteuttamiseen kuului myös niiden päivittäminen vuosille 2026-2029. Päivittämiseen osallistettiin Pirkanmaan kunnat, hyvinvointialueen vaikuttamis- ja luottamustoimielimet sekä Pirkanmaan järjestöyhteistyöryhmä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosiraportti 2025 on käsitelty maaliskuussa 2026 sosiaali- ja terveystalouden johtoryhmässä, konsernipalvelujen johtoryhmässä ja hyvinvointialueen johtoryhmässä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Hallintosäännön 5 § kohdan 12. mukaan aluevaltuusto päättää alueellisesta hyvinvointikertomuksesta ja suunnitelmasta (JärjL 7 §). Näin ollen ohjelmaraportointi tuodaan aluevaltuustolle.

Liitteenä Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosiraportti 2025.

Ehdotus

Esittelijä: Mika Kontio, KONSERNIJOHTAJA

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee liitteenä olevan Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosiraportin 2025 tiedoksi.

Kokouskäsitely

Kokouksessa asiantuntijana kehittämisspällikkö Mari Lahtinen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Vammaisneuvosto, § 12,18.02.2026

Vanhusneuvosto, § 17,03.03.2026

Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta, § 16,17.03.2026

Nuorisovaltuusto, § 38,19.03.2026

Lasten, nuorten, perheiden ja työikäisten valiokunta, § 16,25.03.2026

Tulevaisuus- ja turvallisuusvaliokunta, § 16,26.03.2026

Aluehallitus, § 114, 13.04.2026

§ 114

Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelmien päivittäminen vuosille 2026-2029

28515/2025

Vammaisneuvosto, 18.02.2026, § 12

Valmistelijat / lisätiedot:

Mari Lahtinen, KEHITTÄMISPÄÄLLIKKÖ, mari.lahtinen@pirha.fi

Milja Koljonen, PALVELUJOHT, ENNALTAEHK.PALV, milja.koljonen@pirha.fi

Noora Kannisto, SUUNNITTELUPÄÄLLIKKÖ, noora.kannisto@pirha.fi

Liitteet

- 1 Pirkanmaan alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2026-2029
- 2 Pirkanmaan alueellinen ehkäisevän päihdetyön suunnitelma 2026-2029
- 3 Pirha Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma 2026-2029
- 4 Pirha Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma 2026-2029, liite
- 5 Pirkanmaan alueellinen väkivallan ehkäisyn toimenpideohjelma 2026-2029

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021, §7) velvoittaa hyvinvointialueen laatimaan valtuustokausittain alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman yhdessä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa sekä liittämään tähän asiakirjaan muut laeissa määritellyt alueelliset hyvinvointisuunnitelmat.

Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023–2026 on lakisääteinen strateginen alueellinen asiakirja, jonka tavoite on lisätä pirkanmaalaisten terveyshyötyä sekä väestötasolla kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja. Se linjaa hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet, tavoitteet ja niiden toimeenpanon väestötasolla. Kokonaisuuteen liitetyt muut lakisääteiset alueelliset hyvinvointisuunnitelmat ovat Pirkanmaan hyvinvointialueen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma (laki lastensuojelulain muuttamisesta 610/2022, 12§), johon on liitetty Pirkanmaan hyvinvointialueen neuvolasuunnitelma (laki terveydenhuoltolain muuttamisesta 581/2022, 15§) ja Pirkanmaan alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma (laki oppilas- ja opiskelijahuoltolain muuttamisesta 377/2022, 13a§), Pirkanmaan hyvinvointialueen ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma (laki sosiaalihuollon asiakaslain muuttamisesta 603/2022, 5§) sekä Pirkanmaan hyvinvointialueen ehkäisevän päihdetyön suunnitelma (laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisen muuttamisesta 549/2022, 5§).

Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma sekä siihen liitetyt edellä luetellut muut lakisääteiset hyvinvointisuunnitelmat vuosille 2023–2026 hyväksyttiin toimeenpantavaksi Pirkanmaan aluevaltuustossa 12.2.2024. Lisäksi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

suunnitelmakokonaisuuteen liitettiin Hyvinvointi- ja kokonaisturvallisuusvaliokunnan 4.4.2024 käsittelemä Väkivallan ehkäisyn toimenpidesuunnitelma vuosille 2024–2026. Myös Pirkanmaan alueellisen kulttuurihyvinvointisuunnitelman toteutusta on toimeenpantu rinnastettuna lakisääteiseen hyvinvointisuunnitelmakokonaisuuteen.

Hyvinvointisuunnitelmakokonaisuuden toimeenpanossa nousi esiin läpi vuoden 2024 hyvinvointialueen ja kuntien suunnitelmien yhteensovittamisen haasteet. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuoden 2024 neuvotteluissa sekä Tampereen kaupunkiseudun hyvinvointijohtamisen verkostossa ja Pirkanmaan hyvinvointikoordinaattoriverkostossa käytyjen keskustelun johdosta esitettiin vuoden 2024 lopussa, että nykyiset Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelmat vuosille 2023 – 2026 tulitaisiin päivittämään vuoden 2025 aikana siten, että ne kattavat valtuustokauden 2025 – 2029. Tämä mahdollistaa muun muassa samaan valtuustokausittaiseen hyvinvointisuunnitelmien aikasykliin pääsyn Pirkanmaan kuntien kanssa ja voi osaltaan mahdollistaa entistä vaikuttavampaa yhteistyötä toimijoiden kesken.

Suunnitelmapäivitys esitettiin Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosiraportissa 2024, joka hyväksyttiin Pirkanmaan aluevaltuustossa 9.6.2025.

Hyvinvointisuunnitelmien päivityksessä huomioidaan hyvinvointialueen strategiset kärkiteemat ja strategian toimeenpanosuunnitelma vuosille 2026 – 2029 sekä Pirkanmaan kuntien hyvinvointisuunnitelmien painopisteet valtuustokaudelle 2025–2029. Kertomusosan indikaattorit päivitetään tuoreimmilla tiedoilla.

Pirkanmaan hyvinvointialueen vaikuttamis- ja luottamustoimielimiä osallistettiin suunnitelmakokonaisuuden päivitykseen marraskuussa 2025. Vammaisneuvostolta pyydettiin näkemystä erityisesti kokoavan hyvinvointisuunnitelman painopisteisiin, ehkäisevän päihdetyön teemoihin sekä väkivallan ehkäisyyn. Vaikuttamis- ja luottamustoimielinten ohjaus on huomioitu suunnitelmapäivityksessä. Päivitetyt suunnitelmat ovat Pirkanmaan alueellinen hyvinvointisuunnitelma vuosille 2026-2029, Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma vuosille 2026-2029, Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma vuosille 2026-2029 ja Väkivallan ehkäisyn toimenpideohjelma vuosille 2026-2029.

Liitteet: Pirkanmaan alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2026-2029, Pirkanmaan alueellinen ehkäisevän päihdetyön suunnitelma 2026-2029, Pirha Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma 2026-2029, Pirha Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma 2026-2029, liite sekä Pirkanmaan alueellinen väkivallan ehkäisyn toimenpideohjelma 2026-2029

Oheismateriaalit: HYTE-suunnitelmat, Vammaisneuvosto 18.2.2026 sekä Pirha ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma, esitys

Ehdotus

Vammaisneuvosto päättää

1. merkitä tiedoksi annetun selvityksen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

2. antaa mahdollisen lausuntonsa Pirkanmaan alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan, Ehkäisevän päihdetyön suunnitelmaan, Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelmaan ja Väkivallan ehkäisyn toimenpideohjelmaan.

Kokouskäsitely

Kuultiin asiantuntijoina kehittämispäällikkö Mari Lahtista, palvelujohtaja Milja Koljosta ja suunnittelupäällikkö Noora Kannistoa.

Puheenjohtaja Ilonen tiedusteli neuvostolta mikäli neuvosto antaa lausunnon tai korostaa vammaisneuvoston kokouksessa 12.11.2025 § 87 antamia kommentteja ja mahdollisesti täydentää lisäkommentein. Mika Tolvanen kannatti, että ei anneta lausuntoa, vaan korostetaan 12.11.2025 § 87 annettuja kommentteja täydentäen lisäkommenteilla. Hyväksyttiin yksimielisesti.

Puheenjohtaja ehdotti käydyn keskustelun pohjalta, että lisätään kommentteiksi seuraavat:

- suunnitelmissa tulisi huomioida vammaisten henkilöiden kohtaama väkivalta mahdollisesti myös avun antajalta (kotona tai palveluissa), tätä tulisi pitää säännöllisesti esillä kun puhutaan väkivallan ilmiöistä,
- tulisi huomoida myös, että väkivallan riski saattaa kasvaa asumispalvelurakennetta kevennettäessä,
- sekä huomioida, että vammaisten ja/ tai neurokirjolla olevien lasten kohtaama tai tekemä väkivalta vaatii erityisosaamista ja riittävät resurssit. Puheeksi ottamisen malleja tulisi kehittää sekä vammaispalveluissa, että palveluiden yhdyspinoilla

Vammaisneuvoston jäsen Eveliina Helpiölä sekä jäsen Sirkka Nummi poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Kokouksessa pidettiin pykälän käsittelyn jälkeen kokoustauko ajassa 18.26-18.29.

Päätös

Vammaisneuvosto päätti

1. merkitä tiedoksi annetun selvityksen
2. antaa kommenttinsa Pirkanmaan alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan, Ehkäisevän päihdetyön suunnitelmaan, Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelmaan ja Väkivallan ehkäisyn toimenpideohjelmaan:
  - Vammaisneuvoston kokouksessa 12.11.2025 § 87 antamat kommentit:
    - vammaispoliittisen ohjelman sekä vammaisia henkilöitä koskevien indikaattorien tulisi näkyä jokaisessa hyvinvointialueen hyvinvointikertomuksessa ja -suunnitelmassa.
    - yhdenvertaisuuslain tulee näkyä hyvinvointisuunnitelmissa niin, että vammaisten henkilöiden erityispalvelut, mukautukset ja positiivinen erityiskohtelu tulevat huomioituiksi.
    - hyvinvointisuunnitelmissa tulee näkyä esteettömyys: esteettömät tilat, jotka auditoidaan mukaan lukien vanhat rakennukset, palveluiden tulee olla saavutettavia vammaisille henkilöille, jotta palveluiden saaminen on tosiasiallista.
    - vammaisneuvosto on esittänyt toimepide-ehdotukseksi investointisuunnitelmaan 2027-2030 perustettavan esteettömyys ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

saavutettavuustyöryhmä, johon kutsuttaisiin mukaan vammaisneuvoston jäseniä.

- henkilöstön osaamista erityiskommunikointitaidoissa tulee lisätä kautta palvelulinjojen, jokaisessa toimipisteessä tulee olla osaamista vammaisten henkilöiden palvelujen tuottamiseen, tarvittaessa sitä täydennetään esimerkiksi kommunikointitaitoihin perehtyneillä henkilöillä ostopalveluna tai mahdollisilla sisäisillä siirroilla.
  - HYTE -työntekijät osallistuisivat YK vammaissopimuksen koulutukseen.
  - antaa lisäksi seuraavat kommentit:
    - huomioida erityisesti myös vammaisten henkilöiden kohtaama väkivalta mahdollisesti myös avun antajalta (kotona tai palveluissa), tätä tulisi pitää säännöllisesti esillä kun puhutaan väkivallan ilmiöistä.
    - huomoida myös, että väkivallan riski saattaa kasvaa asumispalveluurakennetta kevennettäessä.
    - vammaisten ja/ tai neurokirjolla olevien lasten kohtaama tai tekemä väkivalta vaatii erityisosaamista ja riittävät resurssit. Puheeksi ottamisen malleja tulisi kehittää sekä vammaispalveluissa, että palveluiden yhdyspinnoilla.
-

Vanhusneuvosto, 03.03.2026, § 17

Valmistelijat / lisätiedot:

Mari Lahtinen, KEHITTÄMISPÄÄLLIKKÖ, mari.lahtinen@pirha.fi

Milja Koljonen, PALVELUJOHT, ENNALTAEHK.PALV, milja.koljonen@pirha.fi

Noora Kannisto, SUUNNITTELUPÄÄLLIKKÖ, noora.kannisto@pirha.fi

Liitteet

- 1 Pirkanmaan alueellinen hyvinvointisuunnitelma_2026-2029
- 2 Pirkanmaan alueellinen ehkäisevän päihdetyön suunnitelma 2026-2029
- 3 Pirha Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma 2026-2029
- 4 Pirha Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma 2026-2029, liite
- 5 Pirkanmaan alueellinen väkivallan ehkäisyn toimenpideohjelma 2026-2029
- 6 Vanhusneuvoston lausunto hyvinvointikertomus- ja suunnitelmien päivittämisestä vuosille 2023-2029

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021, §7) velvoittaa hyvinvointialueen laatimaan valtuustokausittain alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman yhdessä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa sekä liittämään tähän asiakirjaan muut laeissa määritellyt alueelliset hyvinvointisuunnitelmat.

Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023–2026 on lakisääteinen strateginen alueellinen asiakirja, jonka tavoite on lisätä pirkanmaalaisten terveyshyötyä sekä väestötasolla kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja. Se linjaa hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet, tavoitteet ja niiden toimeenpanon väestötasolla. Kokonaisuuteen liitetyt muut lakisääteiset alueelliset hyvinvointisuunnitelmat ovat Pirkanmaan hyvinvointialueen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma (laki lastensuojelulain muuttamisesta 610/2022, 12§),

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

johon on liitetty Pirkanmaan hyvinvointialueen neuvolasuunnitelma (laki terveydenhuoltolain muuttamisesta 581/2022, 15§) ja Pirkanmaan alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma (laki oppilas- ja opiskelijahuoltolain muuttamisesta 377/2022, 13a§), Pirkanmaan hyvinvointialueen ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma (laki sosiaalihuollon asiakaslain muuttamisesta 603/2022, 5§) sekä Pirkanmaan hyvinvointialueen ehkäisevän päihdetyön suunnitelma (laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisen muuttamisesta 549/2022, 5§).

Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma sekä siihen liitetyt edellä luetellut muut lakisäätteiset hyvinvointisuunnitelmat vuosille 2023–2026 hyväksyttiin toimeenpantavaksi Pirkanmaan aluevaltuustossa 12.2.2024. Lisäksi suunnitelmakokonaisuuteen liitettiin Hyvinvointi- ja kokonaisturvallisuusvaliokunnan 4.4.2024 käsittelemä Väkivallan ehkäisyn toimenpidesuunnitelma vuosille 2024–2026. Myös Pirkanmaan alueellisen kulttuurihyvinvointisuunnitelman toteutusta on toimeenpantu rinnastettuna lakisäätteiseen hyvinvointisuunnitelmakokonaisuuteen.

Hyvinvointisuunnitelmakokonaisuuden toimeenpanossa nousi esiin läpi vuoden 2024 hyvinvointialueen ja kuntien suunnitelmien yhteensovittamisen haasteet. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuoden 2024 neuvotteluissa sekä Tampereen kaupunkiseudun hyvinvointijohtamisen verkostossa ja Pirkanmaan hyvinvointikoordinaattoriverkostossa käytyjen keskustelun johdosta esitettiin vuoden 2024 lopussa, että nykyiset Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelmat vuosille 2023 – 2026 tultaisiin päivittämään vuoden 2025 aikana siten, että ne kattavat valtuustokauden 2025 – 2029. Tämä mahdollistaa muun muassa samaan valtuustokausittaiseen hyvinvointisuunnitelmien aikasykliin pääsyn Pirkanmaan kuntien kanssa ja voi osaltaan mahdollistaa entistä vaikuttavampaa yhteistyötä toimijoiden kesken.

Suunnitelmapäivitys esitettiin Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosiraportissa 2024, joka hyväksyttiin Pirkanmaan aluevaltuustossa 9.6.2025.

Hyvinvointisuunnitelmien päivityksessä on huomioitu hyvinvointialueen strategiset kärkiteemat ja strategian toimeenpanosuunnitelma vuosille 2026 – 2029 sekä Pirkanmaan kuntien hyvinvointisuunnitelmien painopisteet valtuustokaudelle 2025–2029. Kertomusosan indikaattorit päivitetään tuoreimmilla tiedoilla.

Pirkanmaan hyvinvointialueen vaikuttamis- ja luottamustoimielimiä osallistettiin suunnitelmakokonaisuuden päivitykseen marraskuussa 2025. Vanhusneuvostolta pyydettiin näkemystä erityisesti Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelmaan, ehkäisevän päihdetyön teemoihin sekä väkivallan ehkäisyyn. Vaikuttamis- ja luottamustoimielinten ohjaus on huomioitu suunnitelmapäivityksessä.

Päivitetyt suunnitelmat ovat liitteenä: Pirkanmaan alueellinen hyvinvointisuunnitelma vuosille 2026-2029, Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma vuosille 2026-2029, Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma vuosille 2026-2029 ja Väkivallan ehkäisyn toimenpideohjelma vuosille 2026-2029. Liitteenä myös Pirha Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma 2026-2029:n liite.

Oheismateriaalina: HYTE-suunnitelmat Vanhusneuvosto 3.3.2026 ja Esitysdiat Ikihyte 2026 sekä lausuntoluonnos.

Ehdotus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Vanhusneuvosto päättää

1. merkitä tiedoksi annetun selvityksen, ja
2. antaa mahdollisen lausuntonsa Pirkanmaan alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan, Ehkäisevän päihdetyön suunnitelmaan, Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelmaan ja Väkivallan ehkäisyn toimenpideohjelmaan.

Kokouskäsitely

Kuultiin asiantuntijoina kehittämispäällikkö Mari Lahtista, palvelujohtaja Milja Koljosta ja suunnittelupäällikkö Noora Kannistoa.

Vanhusneuvoston valmistelutyöryhmä oli työstänyt lausuntoluonnoksen, joka toimitettiin neuvoston jäsenille ennen kokousta tutustuttavaksi ja kommentoitavaksi. Lausuntoluonnos hyväksyttiin kokouksessa sovituin muutoksin. Hyväksytty lausunto lisätään pöytäkirjan liitteeksi.

Päätös

Vanhusneuvosto päätti

1. merkitä tiedoksi annetun selvityksen, ja
  2. antaa liitteenä olevan lausuntonsa Pirkanmaan alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan, Ehkäisevän päihdetyön suunnitelmaan, Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelmaan ja Väkivallan ehkäisyn toimenpideohjelmaan.
-

Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta, 17.03.2026, § 16

Valmistelijat / lisätiedot:

Mari Lahtinen, KEHITTÄMISPÄÄLLIKKÖ, mari.lahtinen@pirha.fi

Milja Koljonen, PALVELUJOHT, ENNALTAEHK.PALV, milja.koljonen@pirha.fi

Noora Kannisto, SUUNNITTELUPÄÄLLIKKÖ, noora.kannisto@pirha.fi

Liitteet

- 1 Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma 2026-2029
- 2 Pirkanmaan alueellinen väkivallan ehkäisyn toimenpideohjelma 2026-2029
- 3 Pirkanmaan alueellinen ehkäisevän päihdetyön suunnitelma 2026-2029
- 4 Pirkanmaan alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2026-2029
- 5 Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunnan lausunto Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomuksesta ja -suunnitelmista 20262029

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021, §7) velvoittaa hyvinvointialueen laatimaan valtuustokausittain alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman yhdessä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa sekä liittämään tähän asiakirjaan muut laeissa määritellyt alueelliset hyvinvointisuunnitelmat.

Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023–2026 on lakisääteinen strateginen alueellinen asiakirja, jonka tavoite on lisätä pirkanmaalaisten terveyshyötyä sekä väestötasolla kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja. Se linjaa hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet, tavoitteet ja niiden toimeenpanon väestötasolla. Kokonaisuuteen liitetyt muut lakisääteiset

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

alueelliset hyvinvointisuunnitelmat ovat Pirkanmaan hyvinvointialueen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma (laki lastensuojelulain muuttamisesta 610/2022, 12§), johon on liitetty Pirkanmaan hyvinvointialueen neuvolasuunnitelma (laki terveydenhuoltolain muuttamisesta 581/2022, 15§) ja Pirkanmaan alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma (laki oppilas- ja opiskelijahuoltolain muuttamisesta 377/2022, 13a§), Pirkanmaan hyvinvointialueen ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma (laki sosiaalihuollon asiakaslain muuttamisesta 603/2022, 5§) sekä Pirkanmaan hyvinvointialueen ehkäisevän päihdetyön suunnitelma (laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisen muuttamisesta 549/2022, 5§).

Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma sekä siihen liitetyt edellä luetellut muut lakisääteiset hyvinvointisuunnitelmat vuosille 2023–2026 hyväksyttiin toimeenpantavaksi Pirkanmaan aluevaltuustossa 12.2.2024. Lisäksi suunnitelmakokonaisuuteen liitettiin Hyvinvointi- ja kokonaisturvallisuusvaliokunnan 4.4.2024 käsittelemä Väkivallan ehkäisyn toimenpidesuunnitelma vuosille 2024–2026. Myös Pirkanmaan alueellisen kulttuurihyvinvointisuunnitelman toteutusta on toimeenpantu rinnastettuna lakisääteiseen hyvinvointisuunnitelmakokonaisuuteen.

Hyvinvointisuunnitelmakokonaisuuden toimeenpanossa nousi esiin läpi vuoden 2024 hyvinvointialueen ja kuntien suunnitelmien yhteensovittamisen haasteet. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuoden 2024 neuvotteluissa sekä Tampereen kaupunkiseudun hyvinvointijohtamisen verkostossa ja Pirkanmaan hyvinvointikoordinaattoriverkostossa käytyjen keskustelun johdosta esitettiin vuoden 2024 lopussa, että nykyiset Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelmat vuosille 2023 – 2026 tultaisiin päivittämään vuoden 2025 aikana siten, että ne kattavat valtuustokauden vuodet 2026 – 2029. Tämä mahdollistaa muun muassa samaan valtuustokausittaiseen hyvinvointisuunnitelmien aikasykliin pääsyn Pirkanmaan kuntien kanssa ja voi osaltaan mahdollistaa entistä vaikuttavampaa yhteistyötä toimijoiden kesken.

Suunnitelmapäivitys esitettiin Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosiraportissa 2024, joka hyväksyttiin Pirkanmaan aluevaltuustossa 9.6.2025.

Hyvinvointisuunnitelmien päivityksessä on huomioitu hyvinvointialueen strategiset kärkiteemat ja strategian toimeenpanosuunnitelma vuosille 2026 – 2029 sekä Pirkanmaan kuntien hyvinvointisuunnitelmien painopisteet valtuustokaudelle 2025–2029. Kertomusosan indikaattorit on päivitetty tuoreimmilla tiedoilla.

Pirkanmaan hyvinvointialueen vaikuttamis- ja luottamustoimielimiä osallistettiin suunnitelmakokonaisuuden päivitykseen marraskuussa 2025. Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunnalta pyydettiin näkemystä erityisesti ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelmaan, ehkäisevän päihdetyön teemoihin, väkivallan ehkäisyyn sekä Vammaispoliittisen ohjelman toteuttamiseen hyvinvointisuunnitelmissa. Vaikuttamis- ja luottamustoimielinten ohjaus on huomioitu suunnitelmapäivityksessä.

Päivitetyt suunnitelmat ovat Pirkanmaan alueellinen hyvinvointisuunnitelma vuosille 2026-2029, Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma vuosille 2026-2029, Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma vuosille 2026-2029 ja Väkivallan ehkäisyn toimenpideohjelma vuosille 2026-2029.

Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunnalta pyydetään lausuntoa päivitetyistä suunnitelmista.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Oheismateriaalina esitysdiat ja liitteenä HYTE-suunnitelmat 2026.

Ehdotus

Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta päättää

1. merkitä Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelman 2026–2029 tiedoksi ja
2. kokouksessa jatkotoimista mahdollisen lausunnon antamiseksi.

Kokouskäsitteily

Kuultiin asiantuntijoina kehittämispäällikkö Mari Lahtista ja palvelujohtaja Milja Koljosta. Valiokunta jakautui pienryhmiin työstämään lausuntoa Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelmasta 2026–2029.

Päätös

Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta päätti

1. merkitä Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelman 2026–2029 tiedoksi ja
  2. valtuuttaa puheenjohtajiston viimeistelemään hyvinvointikertomus ja -suunnitelmasta 2026–2029 valiokunnan syötteiden pohjalta lausunnon, joka lisätään muistion liitteeksi.
-

Nuorisovaltuusto, 19.03.2026, § 38

Valmistelijat / lisätiedot:

Mari Lahtinen, KEHITTÄMISPÄÄLLIKKÖ, mari.lahtinen@pirha.fi

Milja Koljonen, PALVELUJOHT, ENNALTAEHK.PALV, milja.koljonen@pirha.fi

Noora Kannisto, SUUNNITTELUPÄÄLLIKKÖ, noora.kannisto@pirha.fi

Liitteet

- 1 Pirkanmaan alueellinen hyvinvointisuunnitelma_2026-2029
- 2 Pirkanmaan alueellinen ehkäisevän päihdetyön suunnitelma 2026-2029
- 3 Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma 2026-2029
- 4 Pirkanmaan alueellinen väkivallan ehkäisyn toimenpideohjelma 2026-2029
- 5 Pirkanmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuuston lausunto alueellisesta hyvinvointisuunnitelmasta 2026–2029

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021, §7) velvoittaa hyvinvointialueen laatimaan valtuustokausittain alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman yhdessä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa sekä liittämään tähän asiakirjaan muut laeissa määritellyt alueelliset hyvinvointisuunnitelmat.

Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023–2026 on lakisääteinen strateginen alueellinen asiakirja, jonka tavoite on lisätä pirkanmaalaisten terveyshyötyä sekä väestötasolla kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja. Se linjaa hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet, tavoitteet ja niiden toimeenpanon väestötasolla. Kokonaisuuteen liitetyt muut lakisääteiset alueelliset hyvinvointisuunnitelmat ovat Pirkanmaan hyvinvointialueen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma (laki lastensuojelulain muuttamisesta 610/2022, 12§),

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

johon on liitetty Pirkanmaan hyvinvointialueen neuvolasuunnitelma (laki terveydenhuoltolain muuttamisesta 581/2022, 15§) ja Pirkanmaan alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma (laki oppilas- ja opiskelijahuoltolain muuttamisesta 377/2022, 13a§), Pirkanmaan hyvinvointialueen ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma (laki sosiaalihuollon asiakaslain muuttamisesta 603/2022, 5§) sekä Pirkanmaan hyvinvointialueen ehkäisevän päihdetyön suunnitelma (laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisen muuttamisesta 549/2022, 5§).

Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma sekä siihen liitetyt edellä luetellut muut lakisäätteiset hyvinvointisuunnitelmat vuosille 2023–2026 hyväksyttiin toimeenpantavaksi Pirkanmaan aluevaltuustossa 12.2.2024. Lisäksi suunnitelmakokonaisuuteen liitettiin Hyvinvointi- ja kokonaisturvallisuusvaliokunnan 4.4.2024 käsittelemä Väkivallan ehkäisyn toimenpidesuunnitelma vuosille 2024–2026. Myös Pirkanmaan alueellisen kulttuurihyvinvointisuunnitelman toteutusta on toimeenpantu rinnastettuna lakisäätteiseen hyvinvointisuunnitelmakokonaisuuteen.

Hyvinvointisuunnitelmakokonaisuuden toimeenpanossa nousi esiin läpi vuoden 2024 hyvinvointialueen ja kuntien suunnitelmien yhteensovittamisen haasteet. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuoden 2024 neuvotteluissa sekä Tampereen kaupunkiseudun hyvinvointijohtamisen verkostossa ja Pirkanmaan hyvinvointikoordinaattoriverkostossa käytyjen keskustelun johdosta esitettiin vuoden 2024 lopussa, että nykyiset Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelmat vuosille 2023 – 2026 tultaisiin päivittämään vuoden 2025 aikana siten, että ne kattavat valtuustokauden 2025 – 2029. Tämä mahdollistaa muun muassa samaan valtuustokausittaiseen hyvinvointisuunnitelmien aikasykliin pääsyn Pirkanmaan kuntien kanssa ja voi osaltaan mahdollistaa entistä vaikuttavampaa yhteistyötä toimijoiden kesken.

Suunnitelmapäivitys esitettiin Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosiraportissa 2024, joka hyväksyttiin Pirkanmaan aluevaltuustossa 9.6.2025.

Hyvinvointisuunnitelmien päivityksessä huomioitiin hyvinvointialueen strategiset kärkiteemat ja strategian toimeenpanosuunnitelma vuosille 2026 – 2029 sekä Pirkanmaan kuntien hyvinvointisuunnitelmien painopisteet valtuustokaudelle 2025–2029. Kertomusosan indikaattorit päivitettiin tuoreimmilla tiedoilla.

Pirkanmaan hyvinvointialueen vaikuttamis- ja luottamustoimielimiä osallistettiin suunnitelmakokonaisuuden päivitykseen työpajatyöskentelyllä marraskuussa 2025. Nuorisovaltuustolta pyydettiin näkemystä erityisesti kokoavan hyvinvointisuunnitelman painopisteisiin sekä ehkäisevän päihdetyön teemoihin.

Päivitetyt suunnitelmat ovat Pirkanmaan alueellinen hyvinvointisuunnitelma vuosille 2026-2029, Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma vuosille 2026-2029, Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma vuosille 2026-2029 ja Väkivallan ehkäisyn toimenpideohjelma vuosille 2026-2029.

Nuorisovaltuustolta pyydetään lausuntoa päivitetystä suunnitelmista.

Liitteet: Pirkanmaan alueellinen hyvinvointisuunnitelma_2026-2029, Pirkanmaan hyvinvointialueen ehkäisevän päihdetyön suunnitelma 2026–2029, Pirkanmaan hyvinvointialueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma 2026-2029 ja Pirkanmaan alueellinen väkivallan ehkäisyn toimenpideohjelma 2026-2029

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Oheismateriaalit: Oheismateriaali, nuva esitys, HYTE-suunnitelmat_Nuorisovaltuusto_19.3.2026

Ehdotus

Esittelijä: Helmi Salmelin, Nuorisovaltuuston puheenjohtaja

Nuorisovaltuusto päättää

1. merkitä tiedoksi annetun selvityksen
2. antaa mahdollisen lausuntonsa Pirkanmaan alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan, Ehkäisevän päihdetyön suunnitelmaan, Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelmaan ja Väkivallan ehkäisyn toimenpideohjelmaan.

Kokouskäsittely

Nuorisovaltuuston jäsen Elvi Olkinuora saapui kokoukseen ennen päätöksentekoa.

Nuorisovaltuuston 2. varapuheenjohtaja Sonja Toivonen esitteli nuorisovaltuuston sosiaali-, terveys- ja pelastustiimin luonnostelemaa lausuntoa. Lausunto hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös

Nuorisovaltuusto päätti

1. merkitä tiedoksi annetun selvityksen
  2. antaa lausuntonsa Pirkanmaan alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan, Ehkäisevän päihdetyön suunnitelmaan, Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelmaan ja Väkivallan ehkäisyn toimenpideohjelmaan.
-

Lasten, nuorten, perheiden ja työikäisten valiokunta, 25.03.2026, § 16

Valmistelijat / lisätiedot:

Mari Lahtinen, KEHITTÄMISPÄÄLLIKKÖ, mari.lahtinen@pirha.fi

Milja Koljonen, PALVELUJOHT, ENNALTAEHK.PALV, milja.koljonen@pirha.fi

Noora Kannisto, SUUNNITTELUPÄÄLLIKKÖ, noora.kannisto@pirha.fi

Liitteet

- 1 Pirkanmaan alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2026-2029
- 2 Pirkanmaan alueellinen ehkäisevän päihdetyön suunnitelma 2026-2029
- 3 Pirkanmaan alueellinen väkivallan ehkäisyn toimenpideohjelma 2026-2029
- 4 Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma 2026-2029
- 5 Lasten, nuorten, perheiden ja työikäisten valiokunnan lausunto Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomuksesta ja -suunnitelmasta 2026–2029

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021, §7) velvoittaa hyvinvointialueen laatimaan valtuustokausittain alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman yhdessä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa sekä liittämään tähän asiakirjaan muut laeissa määritellyt alueelliset hyvinvointisuunnitelmat.

Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023–2026 on lakisääteinen strateginen alueellinen asiakirja, jonka tavoite on lisätä pirkanmaalaisten

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

terveyshyötyä sekä väestötasolla kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja. Se linjaa hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet, tavoitteet ja niiden toimeenpanon väestötasolla. Kokonaisuuteen liitetyt muut lakisäätteiset alueelliset hyvinvointisuunnitelmat ovat Pirkanmaan hyvinvointialueen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma (laki lastensuojelulain muuttamisesta 610/2022, 12§), johon on liitetty Pirkanmaan hyvinvointialueen neuvolasuunnitelma (laki terveydenhuoltolain muuttamisesta 581/2022, 15§) ja Pirkanmaan alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma (laki oppilas- ja opiskelijahuoltolain muuttamisesta 377/2022, 13a§), Pirkanmaan hyvinvointialueen ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma (laki sosiaalihuollon asiakaslain muuttamisesta 603/2022, 5§) sekä Pirkanmaan hyvinvointialueen ehkäisevän päihdetyön suunnitelma (laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisen muuttamisesta 549/2022, 5§).

Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma sekä siihen liitetyt edellä luetellut muut lakisäätteiset hyvinvointisuunnitelmat vuosille 2023–2026 hyväksyttiin toimeenpantavaksi Pirkanmaan aluevaltuustossa 12.2.2024. Lisäksi suunnitelmakokonaisuuteen liitettiin Hyvinvointi- ja kokonaisturvallisuusvaliokunnan 4.4.2024 käsittelemä Väkivallan ehkäisyn toimenpidesuunnitelma vuosille 2024–2026. Myös Pirkanmaan alueellisen kulttuurihyvinvointisuunnitelman toteutusta on toimeenpantu rinnastettuna lakisäätteiseen hyvinvointisuunnitelmakokonaisuuteen.

Hyvinvointisuunnitelmakokonaisuuden toimeenpanossa nousi esiin läpi vuoden 2024 hyvinvointialueen ja kuntien suunnitelmien yhteensovittamisen haasteet. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuoden 2024 neuvotteluissa sekä Tampereen kaupunkiseudun hyvinvointijohtamisen verkostossa ja Pirkanmaan hyvinvointikoordinaattoriverkostossa käytyjen keskustelun johdosta esitettiin vuoden 2024 lopussa, että nykyiset Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelmat vuosille 2023 – 2026 tulitisiin päivittämään vuoden 2025 aikana siten, että ne kattavat valtuustokauden 2025 – 2029. Tämä mahdollistaa muun muassa samaan valtuustokausittaiseen hyvinvointisuunnitelmien aikasykliin pääsyn Pirkanmaan kuntien kanssa ja voi osaltaan mahdollistaa entistä vaikuttavampaa yhteistyötä toimijoiden kesken.

Suunnitelmapäivitys esitettiin Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosiraportissa 2024, joka hyväksyttiin Pirkanmaan aluevaltuustossa 9.6.2025.

Hyvinvointisuunnitelmien päivityksessä huomioitiin hyvinvointialueen strategiset kärkiteemat ja strategian toimeenpanosuunnitelma vuosille 2026 – 2029 sekä Pirkanmaan kuntien hyvinvointisuunnitelmien painopisteet valtuustokaudelle 2025–2029. Kertomusosan indikaattorit päivitettiin tuoreimmilla tiedoilla.

Pirkanmaan hyvinvointialueen vaikuttamis- ja luottamustoimielimiä osallistettiin suunnitelmakokonaisuuden päivitykseen työpajatyöskentelyllä marraskuussa 2025. Lasten, nuorten, perheiden ja työikäisten valiokunnalta pyydettiin näkemystä erityisesti kokoavan hyvinvointisuunnitelman painopisteisiin sekä ehkäisevän päihdetyön teemoihin.

Päivitetyt suunnitelmat ovat Pirkanmaan alueellinen hyvinvointisuunnitelma vuosille 2026–2029, Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma vuosille 2026–2029, Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma vuosille 2026–2029 ja Väkivallan ehkäisyn toimenpideohjelma vuosille 2026–2029.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Lasten, nuorten, perheiden ja työikäisten valiokunnalta pyydetään lausuntoa päivitetystä suunnitelmista.

Oheismateriaalina esittelydiat ja liitteenä HYTE-suunnitelmat.

Ehdotus

Lasten, nuorten, perheiden ja työikäisten valiokunta päättää

1. merkitä Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelman 2026–2029 tiedoksi ja
2. kokouksessa jatkotoimista mahdollisen lausunnon antamiseksi.

Päätös

Lasten, nuorten, perheiden ja työikäisten valiokunta päätti

1. merkitä Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelman 2026–2029 tiedoksi ja
  2. antaa lausuntonsa aiheesta 30.3.2026 mennessä.
-

Tulevaisuus- ja turvallisuusvaliokunta, 26.03.2026, § 16

Valmistelijat / lisätiedot:

Mari Lahtinen, KEHITTÄMISPÄÄLLIKKÖ, mari.lahtinen@pirha.fi

Milja Koljonen, PALVELUJOHT, ENNALTAEHK.PALV, milja.koljonen@pirha.fi

Noora Kannisto, SUUNNITTELUPÄÄLLIKKÖ, noora.kannisto@pirha.fi

Liitteet

- 1 Pirkanmaan alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2026-2029
- 2 Pirkanmaan alueellinen ehkäisevän päihdetyön suunnitelma 2026-2029
- 3 Pirkanmaan alueellinen väkivallan ehkäisyn toimenpideohjelma 2026-2029
- 4 Ikäänntyneiden hyvinvointisuunnitelma 2026-2029
- 5 Tulevaisuus- ja turvallisuus valiokunnan lausunto Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomuksesta ja -suunnitelmasta 2026–2029

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021, §7) velvoittaa hyvinvointialueen laatimaan valtuustokausittain alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman yhdessä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa sekä liittämään tähän asiakirjaan muut laeissa määritellyt alueelliset hyvinvointisuunnitelmat.

Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023–2026 on lakisääteinen strateginen alueellinen asiakirja, jonka tavoite on lisätä pirkanmaalaisten terveyshyötyä sekä väestötasolla kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja. Se linjaa hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet, tavoitteet ja niiden toimeenpanon väestötasolla. Kokonaisuuteen liitetyt muut lakisääteiset alueelliset hyvinvointisuunnitelmat ovat Pirkanmaan hyvinvointialueen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma (laki lastensuojelulain muuttamisesta 610/2022, 12§), johon on liitetty Pirkanmaan hyvinvointialueen neuvolasuunnitelma (laki terveydenhuoltolain muuttamisesta 581/2022, 15§) ja Pirkanmaan alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma (laki oppilas- ja opiskelijahuoltolain muuttamisesta 377 /2022, 13a§), Pirkanmaan hyvinvointialueen ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma (laki

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

sosiaalihuollon asiakaslain muuttamisesta 603/2022, 5§) sekä Pirkanmaan hyvinvointialueen ehkäisevän päihdetyön suunnitelma (laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisen muuttamisesta 549/2022, 5§).

Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma sekä siihen liitetyt edellä luetellut muut lakisäätteiset hyvinvointisuunnitelmat vuosille 2023–2026 hyväksyttiin toimeenpantavaksi Pirkanmaan aluevaltuustossa 12.2.2024. Lisäksi suunnitelmakokonaisuuteen liitettiin Hyvinvointi- ja kokonaisturvallisuusvaliokunnan 4.4.2024 käsittelemä Väkivallan ehkäisyn toimenpidesuunnitelma vuosille 2024–2026. Myös Pirkanmaan alueellisen kulttuurihyvinvointisuunnitelman toteutusta on toimeenpantu rinnastettuna lakisäätteiseen hyvinvointisuunnitelmakokonaisuuteen.

Hyvinvointisuunnitelmakokonaisuuden toimeenpanossa nousi esiin läpi vuoden 2024 hyvinvointialueen ja kuntien suunnitelmien yhteensovittamisen haasteet. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuoden 2024 neuvotteluissa sekä Tampereen kaupunkiseudun hyvinvointijohtamisen verkostossa ja Pirkanmaan hyvinvointikoordinaattoriverkostossa käytyjen keskustelun johdosta esitettiin vuoden 2024 lopussa, että nykyiset Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelmat vuosille 2023 – 2026 tultaisiin päivittämään vuoden 2025 aikana siten, että ne kattavat valtuustokauden vuodet 2026 – 2029. Tämä mahdollistaa muun muassa samaan valtuustokausittaiseen hyvinvointisuunnitelmien aikasykliin pääsyn Pirkanmaan kuntien kanssa ja voi osaltaan mahdollistaa entistä vaikuttavampaa yhteistyötä toimijoiden kesken.

Suunnitelmapäivitys esitettiin Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosiraportissa 2024, joka hyväksyttiin Pirkanmaan aluevaltuustossa 9.6.2025.

Hyvinvointisuunnitelmien päivityksessä on huomioitu hyvinvointialueen strategiset kärkiteemat ja strategian toimeenpanosuunnitelma vuosille 2026 – 2029 sekä Pirkanmaan kuntien hyvinvointisuunnitelmien painopisteet valtuustokaudelle 2025–2029. Kertomusosan indikaattorit on päivitetty tuoreimmilla tiedoilla.

Pirkanmaan hyvinvointialueen vaikuttamis- ja luottamustoimielimiä osallistettiin suunnitelmakokonaisuuden päivitykseen työpajatyöskentelyllä marraskuussa 2025. Tulevaisuus- ja turvallisuusvaliokunnalta pyydettiin näkemystä erityisesti ehkäisevän päihdetyön ja väkivallan ehkäisyn sekä asukkaiden turvallisuuden ja hyvinvointia tukevan elinympäristön teemoihin. Vaikuttamis- ja luottamustoimielinten ohjaus on huomioitu suunnitelmapäivityksessä.

Päivitetyt suunnitelmat ovat Pirkanmaan alueellinen hyvinvointisuunnitelma vuosille 2026-2029, Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma vuosille 2026-2029, Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma vuosille 2026-2029 ja Väkivallan ehkäisyn toimenpideohjelma vuosille 2026-2029.

Tulevaisuus- ja turvallisuusvaliokunnalta pyydetään lausuntoa päivitetystä suunnitelmista.

Oheismateriaalina esitysdiat ja liitteenä HYTE-suunnitelmat.

Ehdotus

Tulevaisuus- ja turvallisuusvaliokunta päättää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

1. merkitä Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelman 2026–2029 tiedoksi
2. jatkotoimista mahdollisen lausunnon antamiseksi.

Päätös

Tulevaisuus- ja turvallisuusvaliokunta päätti

1. merkitä Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelman 2026–2029 tiedoksi ja
2. antaa asiasta lausunnon 31.3.2026 mennessä.

Aluehallitus, 13.04.2026, § 114

Valmistelijat / lisätiedot:

Mari Lahtinen, KEHITTÄMISPÄÄLLIKKÖ, mari.lahtinen@pirha.fi

Milja Koljonen, PALVELUJOHT, ENNALTAEHK.PALV, milja.koljonen@pirha.fi

Noora Kannisto, SUUNNITTELUPÄÄLLIKKÖ, noora.kannisto@pirha.fi

Liitteet

- 1 Pirkanmaan alueellinen ehkäisevän päihdetyön suunnitelma 2026-2029, päivitetty
- 2 Pirkanmaan alueellinen väkivallan ehkäisyn toimenpideohjelma 2026-2029, päivitetty
- 3 Pirkanmaan alueellinen hyvinvointisuunnitelma_2026-2029, päivitetty
- 4 Pirkanmaan hyvinvointialueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma 2026-2029, päivitetty

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021, §7) velvoittaa hyvinvointialueen laatimaan valtuustokausittain alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman yhdessä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa sekä liittämään tähän asiakirjaan muut laeissa määritellyt alueelliset hyvinvointisuunnitelmat.

Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023–2026 on lakisääteinen strateginen alueellinen asiakirja, jonka tavoite on lisätä pirkanmaalaisten terveyshyötyä sekä väestötasolla kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja. Se linjaa hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet, tavoitteet ja niiden toimeenpanon väestötasolla. Kokonaisuuteen liitetyt muut lakisääteiset alueelliset hyvinvointisuunnitelmat ovat Pirkanmaan hyvinvointialueen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma (laki lastensuojelulain muuttamisesta 610/2022, 12§), Neuvolasuunnitelma (laki terveydenhuoltolain muuttamisesta 581/2022, 15§), Opiskeluhuoltosuunnitelma (laki oppilas- ja opiskelijahuoltolain muuttamisesta 377/2022, 13a§), Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma (laki sosiaalihuollon asiakaslain muuttamisesta 603/2022, 5§) sekä Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma (laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisen muuttamisesta 549/2022, 5§).

Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma sekä siihen liitetyt edellä luetellut muut lakisääteiset hyvinvointisuunnitelmat vuosille 2023–2026 hyväksyttiin toimeenpantavaksi Pirkanmaan aluevaltuustossa 12.2.2024. Lisäksi suunnitelmakokonaisuuteen liitettiin Hyvinvointi- ja kokonaisturvallisuusvaliokunnan 4.4.2024 käsittelemä Väkivallan ehkäisyn toimenpidesuunnitelma vuosille 2024–2026. Myös Pirkanmaan alueellisen kulttuurihyvinvointisuunnitelman toteutusta on toimeenpantu rinnastettuna lakisääteiseen hyvinvointisuunnitelmakokonaisuuteen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Hyvinvointisuunnitelmakokonaisuuden toimeenpanossa nousi esiin vuonna 2024 hyvinvointialueen ja kuntien suunnitelmien yhteensovittamisen haasteet. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuoden 2024 neuvotteluissa sekä Tampereen kaupunkiseudun hyvinvointijohtamisen verkostossa ja Pirkanmaan hyvinvointikoordinaattoriverkostossa käytyjen keskustelun johdosta esitettiin vuoden 2024 lopussa, että nykyiset Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelmat vuosille 2023-2026 tultaisiin päivittämään vuoden 2025 aikana siten, että ne kattavat valtuustokauden 2026-2029.

Suunnitelmien päivittämistä esitettiin Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosiraportissa 2024, joka hyväksyttiin Pirkanmaan aluevaltuustossa 9.6.2025. Päivitys tuo hyvinvointialueen samaan valtuustokausittaiseen hyvinvointisuunnitelmien aikajänteeseen Pirkanmaan kuntien kanssa ja osaltaan mahdollistaa entistä vaikuttavampaa yhteistyötä toimijoiden kesken.

Hyvinvointisuunnitelmien päivityksessä huomioitiin hyvinvointialueen strategiset kärkiteemat ja strategian toimeenpanosuunnitelma vuosille 2026-2029 sekä Pirkanmaan kuntien hyvinvointisuunnitelmien painopisteet valtuustokaudelle 2025-2029. Kertomusosan indikaattorit päivitettiin tuoreimmilla tiedoilla.

Pirkanmaan hyvinvointikoordinaattoreiden kanssa järjestettiin syksyllä 2025 kolme eri tilaisuutta, joissa jatkettiin 16.5.2025 Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvottelussa yhteisesti tunnistettujen ilmiöiden pohjalta johdettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden määrittämistä.

Pirkanmaan hyvinvointialueen vaikuttamis- ja luottamustoimielimet sekä Pirkanmaan järjestöyhteistyöryhmä osallistettiin suunnitelmakokonaisuuden päivitykseen työpajatyöskentelyllä loka-marraskuussa 2025.

Suunnitelmakokonaisuus oli lausuntokierroksella valiokunnissa ja vaikuttamistoimielimissä, Pirkanmaan kunnissa ja Pirkanmaan järjestöyhteistyöryhmässä helmi-maaliskuussa 2026. Suunnitelmakokonaisuudesta saatiin lausunnot Pirkanmaan 15 kunnalta, järjestöyhteistyöryhmältä sekä kaikilta hyvinvointialueen valiokunnilta ja vaikuttamistoimielimiltä 31.3.2026 mennessä. Kokonaisuus on valmisteltu alusta asti vahvassa yhteistyössä edellä mainittujen tahojen kanssa. Loppuvaiheessa lausuntojen pohjalta muokattiin vielä painopiste 2 siten, että se kattaa laajasti aktiivisen elämäntavan edistämistä.

Pirkanmaan alueellisen hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden alueellisesta yhteistyöstä, vastuutahoista, toimeenpanosta, mittareista ja seurannasta sovitaan Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvottelussa 24.4.2026 kuntien ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Päivitetyt suunnitelmat ovat Pirkanmaan alueellinen hyvinvointisuunnitelma vuosille 2026-2029, Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma vuosille 2026-2029, Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma vuosille 2026-2029 ja Väkivallan ehkäisyn toimenpideohjelma vuosille 2026-2029, jotka ovat liitteenä.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmakokonaisuus tuodaan aluehallituksen ja aluevaltuustoon käsittelyyn myöhemmin vuoden 2026 aikana.

Hallintosäännön 5 § kohdan 12. mukaan aluevaltuusto päättää alueellisesta hyvinvointikertomuksesta ja suunnitelmasta (JärjL 7 §).

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Esittelijä: Mika Kontio, KONSERNIJOHTAJA

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto hyväksyy liitteenä olevan

1. Pirkanmaan alueellisen hyvinvointisuunnitelman vuosille 2026 –2029 ja sen liitteet:
  - Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma,
  - Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma ja
  - Väkivallan ehkäisyn toimenpideohjelma.

Kokouskäsitely

Kokouksessa asiantuntijana kehittämispäällikkö Mari Lahtinen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aluevaltuusto, § 13, 16.02.2026
Aluehallitus, § 115, 13.04.2026

§ 115

Konsernijohtajan ehdollisen virkavalinnan vahvistaminen

215/2022

Aluevaltuusto, 16.02.2026, § 13

Liitteet

1 Hakuilmoitus

Asian esittelyteksti on aluehallituksen käsittelyssä 9.2.2026 § 48.

Liitteenä on hakuilmoitus.

Oheismateriaalit:

- hakijayhteenveto
- haastateltujen hakijoiden hakemukset ja ansioluettelot
- haastatelluista hakijoista laadittu ansiovertailu (salassa pidettävä, laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 24 § 29-kohta, nähtävillä aluevaltuuston kokouksessa sekä hyvinvointialueen hallinnon tiloissa 10.-13.2. sihteerin kanssa erikseen sopien).
- yhteenveto henkilöarvioinnista (salassa pidettävä, laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 24 § 29-kohta, nähtävillä aluevaltuuston kokouksessa sekä hyvinvointialueen hallinnon tiloissa 10.-13.2. sihteerin kanssa erikseen sopien).
- palkkaliite

Ehdotus

Aluehallitus päätti esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. suorittaa konsernijohtajan virkavaalin ja valitsee konsernijohtajan. Kontio, Santala ja Varhila ovat aluehallituksen kolme kärkiehdokasta.
2. konsernijohtajan palkasta palkkaliitteen mukaisesti.
3. että virkaan valitun tulee toimittaa ennen viran vastaanottamista hyväksytty lääkärintodistus terveydentilastaan. Valinta on ehdollinen, kunnes selvitys on esitetty.
4. että virkaan valitulle tehdään hänen suostumuksellaan turvallisuusselvityslain 21 §:n mukainen perusmuotoinen henkilöturvallisuus selvitys. Valinta on ehdollinen, kunnes selvitys on esitetty.
5. että virantäytössä noudatetaan kuuden (6) kuukauden koeaikaa.

Kokouskäsitely

Valtuutettu Taru Tolvanen esitti, että virkavaali suoritetaan suljetuin lipuin. Hyväksyttiin.

Puheenjohtaja kävi läpi virkanimitysperusteet.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Puheenjohtaja esitti vaalimenettelyksi seuraavaa: Äänestyslippuun kirjoitetaan valittavan henkilön sukunimi. Äänensä voi antaa kenelle tahansa kelpoisuusvaatimukset täyttäneistä hakijoista. Kyseessä on enemmistövaali. Eniten ääniä saanut valitaan. Äänen mennessä tasan voittajan ratkaisee arpa. Pöytäkirjantarkastajat toimivat ääntenlaskijoina ja varalle valitut pöytäkirjantarkastajat avustavat tässä tehtävässä. Myös valtuuston sihteeri avustaa pöytäkirjantarkastajia. Vaalimenettely hyväksyttiin.

Suoritettiin virkavaali. Puheenjohtaja keskeytti kokouksen ääntenlaskun ajaksi klo 17.23 - 17.34. Kokousta jatkettiin klo 17.34.

Puheenjohtaja julisti vaalin tuloksen: Vaalissa ääniä ovat saaneet: Jukka Santala 2 ääntä, Kari Hakari 3 ääntä, Kirsi Varhila 10 ääntä ja Mika Kontio 63 ääntä. Ei hylättyjä ääniä. Aluevaltuusto on valinnut Mika Kontion konsernijohtajaksi.

Päätös

Aluevaltuusto päätti

1. suorittaa konsernijohtajan virkavaalin ja valita Mika Kontion konsernijohtajaksi.
2. konsernijohtajan palkasta palkkaliitteen mukaisesti.
3. että virkaan valitun tulee toimittaa ennen viran vastaanottamista hyväksytty lääkärintodistus terveydentilastaan. Valinta on ehdollinen, kunnes selvitys on esitetty.
4. että virkaan valitulle tehdään hänen suostumuksellaan turvallisuusselvityslain 21 §:n mukainen perusmuotoinen henkilöturvallisuus selvitys. Valinta on ehdollinen, kunnes selvitys on esitetty.
5. että virantäytössä noudatetaan kuuden (6) kuukauden koeaikaa.

Aluehallitus, 13.04.2026, § 115

Valmistelijat / lisätiedot:

Vilma Kiilunen, HALLINTOJURISTI, vilma.kiilunen@pirha.fi

Aluevaltuusto on 16.2.2026 (§ 13) päättänyt valita konsernijohtajaksi Mika Kontion. Valintapäätös on ehdollinen. Virkaan valitun on tullut kohtuullisessa ajassa valintapäätöksen saatuaan esittää vaadittavat todistukset terveydentilastaan, kuitenkin viimeistään kuukauden kuluessa virkasuhteen alkamisesta. (Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta 2 luku, 7 §) Lisäksi virkaan valitulle on tehty hänen suostumuksellaan turvallisuusselvityslain 19 §:n mukainen perusmuotoinen henkilöturvallisuus selvitys.

Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaa palvelussuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen. Aluevaltuuston ehdollisen valintapäätöksen vahvistaa kuitenkin aluehallitus ja aluehallituksen ehdollisen valintapäätöksen hyvinvointialuejohtaja. (HS 42 §) Virkaan valittu on esittänyt vaadittavan todistuksen terveydentilastaan sekä hänestä on laadittu henkilöturvallisuus selvitys.

Virkavalintapäätös on lainvoimainen (lainvoimaisuustodistus 1.4.2026).

Ehdotus

Esittelijä: Taru Kuosmanen, SOSIAALI- JA TERVEYSJOHTAJA

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aluehallitus päättää vahvistaa konsernijohtajan virkavalinnan.

Kokouskäsitely

Esittelijänä toimi hyvinvointialuejohtajan 2. varahenkilö sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja Taru Kuosmanen esittelijän ollessa esteellinen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esteellisyys

Konsernijohtaja Mika Kontio ilmoitti olevansa esteellinen asiassa (HL 28 § 1 mom 1 kohta) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Esteellisyys todettiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 116

Pelastusjohtajan viran auki julistaminen

338/2022

Valmistelijat / lisätiedot:

Aija Tuimala, HR-JOHTAJA, aija.tuimala@pirha.fi

Teija Liimatainen, HENKILÖSTÖPALVELUJOHTAJA, teija.liimatainen@pirha.fi

Miia Luukko, HALLINTOJOHTAJA, miia.luukko@pirha.fi

Pelastusjohtaja Mika Kontio on valittu konsernihohtajaksi ja hän on irtisanoutunut pelastusjohtajan tehtävästä 8.4.2026.

Pelastusjohtaja johtaa hyvinvointialuejohtajan alaisuudessa pelastus- ja ensihoitopalveluiden tehtäväaluetta. Pelastusjohtaja vastaa tehtäväalueen palveluista, toiminnan ja talouden suunnittelusta, toiminnan organisoinnista ja kehittämisestä sekä toiminnan tuloksellisuudesta ja raportoinnista aluehallitukselle. Pelastusjohtaja vastaa osaltaan hyvinvointialuetasoisesta palveluiden yhteensovittamisesta, yhdenmukaisuudesta ja yhdenvertaisuudesta.

Pelastusjohtaja toimii hyvinvointialuejohtajan alaisuudessa. Hyvinvointialueen hallintosäännön mukaan pelastusjohtajan ottaa virkaan aluevaltuusto. Viran tai virkasuhteen julistaa haettavaksi virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen. Silloin, kun virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen on aluevaltuusto, viran tai virkasuhteen julistaa haettavaksi kuitenkin aluehallitus.

Viran kelpoisuusehdot ovat soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, toimialan tuntemus ja riittävä kokemus vaativista johtamistehtävistä sekä pelastuslain 379/2011 57 §:n ja pelastustoimesta annetun asetuksen 407/2011 6§:n mukainen kelpoisuus.

Yliopistollisten hyvinvointialueiden pelastusjohtajien palkkavertailun perusteella esitetään samalla pelastusjohtajan kokonaispalkan määrittämistä 11.500 euroon.

Rekrytointia varten nimetään valintaryhmä, johon aluehallitus nimeää edustajansa. Hyvinvointialuejohtaja nimeää viranhaltijat valintaryhmään.

Ehdotus

Esittelijä: Mika Kontio, KONSERNIJOHTAJA

Aluehallitus päättää

1. avata pelastusjohtajan viran avoimeen hakuun,
2. määrittää pelastusjohtajan kokonaispalkaksi 11.500 euroa sekä
3. nimetä rekrytointia varten muodostettavaan valintaryhmään edustajat.

Kokouskäsitely

Puheenjohtaja esitti, että valintaryhmään valitaan aluevaltuuston 2.

varapuheenjohtaja Perttu Jussila, aluehallituksen puheenjohtaja Hanna Tainio ja aluehallituksen jäsen Mikko Franssila. Lisäksi puheenjohtaja esitti, että aluehallitus haastattelee kärkiehdokkaat ennen aluehallituksen esitystä aluevaltuustolle.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Kannatus: Petri Siuro, Sami Kymäläinen, Milka Hanhela

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja Johanna Loukaskorpi saapui (klo 9.53) kokoukseen ennen päätöksentekoa.

Päätös

Aluehallitus päätti

1. avata pelastusjohtajan viran avoimeen hakuun,
2. määrittää pelastusjohtajan kokonaispalkaksi 11.500 euroa sekä
3. nimetä rekrytointia varten muodostettavaan valintaryhmään edustajikseen aluehallituksen puheenjohtajan Hanna Tainion, aluehallituksen jäsenen Mikko Franssilan ja aluevaltuuston 2. varapuheenjohtajan Perttu Jussilan. Aluehallitus haastattelee kärkiehdokkaat ennen aluehallituksen esitystä aluevaltuustolle.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 117

Vaikuttamistoimielinten työjärjestykset

383/2022

Valmistelijat / lisätiedot:

Neea Loimuvirta, ERITYISASiantuntija, neea.loimuvirta@pirha.fi

Liitteet

- 1 Vanhusneuvoston työjärjestys 2026
- 2 Vammaisneuvoston työjärjestys 2026

Vaikuttamistoimielimille on valmisteltu työskentelyn tueksi työjärjestykset, jotka aluehallitus hyväksyy. Työjärjestykset ohjaavat toimintaa ja ne sisältävät muun muassa vaikuttamistoimielimien tehtäviin ja työskentelyyn liittyviä määräyksiä. Työjärjestyksiä voidaan tarkistaa tarvittaessa. Viime kaudella hyväksytyjä työjärjestyksiä on päivitetty, ja muutokset liittyvät pääsääntöisesti neuvostojen viestintään, asiantuntijasiihteerin rooliin sekä kokousten pitotapoihin. Muut muutokset ovat luonteeltaan teknisiä.

Vanhusneuvosto on käsitellyt työjärjestyksen kokouksessaan 3.2.2026, jossa se hyväksyttiin ja päätettiin esittää aluehallitukselle hyväksyttäväksi. Vammaisneuvosto on käsitellyt työjärjestyksen kokouksessaan 28.1.2026, jossa se hyväksyttiin ja päätettiin esittää aluehallitukselle hyväksyttäväksi.

Työjärjestykset tulevat voimaan, kun aluehallitus on ne hyväksynyt.

Aluehallitus vastaa vaikuttamistoimielinten toimintaedellytyksistä. Vaikuttamistoimielinten määrärahat sisältyvät hyvinvointialueen talousarviovalmisteluun.

Vanhus- ja vammaisneuvon työjärjestykset ovat liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Mika Kontio, KONSERNIJOHTAJA

Aluehallitus päättää hyväksyä vammaisneuvoston ja vanhusneuvoston liitteenä olevat työjärjestykset. Työjärjestykset tulevat voimaan heti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 118

Vastaus valtuustoaloitteeseen - Luottamushenkilöiden roolin kasvattaminen ostopalveluhankintojen valmistelussa ja päätöksenteossa

404/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

Anniina Tirronen, HANKINTAJOHTAJA, anniina.tirronen@pirha.fi
Tanja Koivumäki, KEHITTÄMISPÄÄLLIKKÖ, tanja.koivumaki@pirha.fi
Virva Palomäki, HANKINTAPÄÄLLIKKÖ, virva.palomaki@pirha.fi
Leila Haakana, HANKINTAPÄÄLLIKKÖ, leila.haakana@pirha.fi
Niko Lönn, JOHTAVA ASiantuntija, niko.lonn@pirha.fi
Miia Luukko, HALLINTOJOHTAJA, miia.luukko@pirha.fi
Vilma Kiilunen, HALLINTOJURISTI, vilma.kiilunen@pirha.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite_ Luottamushenkilöiden roolin kasvattaminen ostopalveluhankintojen valmistelussa ja päätöksenteossa
- 2 Vastaus valtuustoaloitteeseen-Luottamushenkilöiden roolin kasvattaminen ostopalveluhankintojen valmistelussa ja päätöksenteossa

Sosiaalidemokraattinen aluevaltuustoryhmä on 3.11.2025 aluevaltuuston kokouksen yhteydessä jättänyt valtuustoaloitteen luottamushenkilöiden roolin kasvattamisesta ostopalveluhankintojen valmistelussa ja päätöksenteossa.

Valtuustoaloitteen vastaus on laadittu hyvinvointialueen strategisen ohjauksen ja järjestämisen tehtäväalueen asiantuntijoiden toimesta. Aloitevastausta on käsitelty konsernipalvelujen johtoryhmässä 25.3.2026 ja hyvinvointialueen johtoryhmässä 31.3.2026.

Liitteenä valtuustoaloite ja siihen laadittu vastaus.

Ehdotus

Esittelijä: Mika Kontio, KONSERNIJOHTAJA

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee aloitteeseen laaditun vastauksen tiedoksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Anniina Tirronen, Tanja Koivumäki, Miia Luukko, Vilma Kiilunen, Leila Haakana, Niko Lönn ja Virva Palomäki

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Yhteistoimintaelin, § 31, 10.03.2026

Henkilöstöjaosto, § 16, 24.03.2026

Aluehallitus, § 119, 13.04.2026

§ 119

Vastaus valtuustoaloitteeseen - In-house-yhtiötoiminnan selvittämiseksi koskien virka-ajan ulkopuolisia kiirevastaanottoja Pirkanmaan hyvinvointialueella

404/2025

Yhteistoimintaelin, 10.03.2026, § 31

Valmistelijat / lisätiedot:

Teija Liimatainen, HENKILÖSTÖPALVELUJOHTAJA, teija.liimatainen@pirha.fi

Timo Tiainen, KONSERNIOHJAUKSEN PÄÄLLIKKÖ, timo.tiainen@pirha.fi

Eeva Torppa-Saarinen, PALVELULINJAJOHTAJA AVOPALVELUT, eeva.torppa-saarinen@pirha.fi

Sari Mäkinen, SOSIAALI- JA TERVEYSKESKUSJOHT, sari.makinen@pirha.fi

Aija Tuimala, HR-JOHTAJA, aija.tuimala@pirha.fi

Liitteet

1 Vastaus valtuustoaloitteeseen in-house-yhtiötoiminnan selvittämiseksi koskien virka-ajan ulkopuolisia kiirevastaanottoja Pirkanmaan hyvinvointialueella

2 Valtuustoaloite_ Aloite in-house yhtiötoiminnan selvittämiseksi koskien virka-ajan ulkopuolisia kiirevastaanottoja Pirkanmaan hyvinvointialueella

Sosiaalidemokraattinen aluevaltuustoryhmä sekä muut allekirjoittaneet jättivät 15.9.2025 aloitteen in-house-yhtiötoiminnan selvittämiseksi koskien virka-ajan ulkopuolisia kiirevastaanottoja Pirkanmaan hyvinvointialueella.

Vastausta valtuustoaloitteeseen on valmisteltu henkilöstöpalveluiden toimialueen johdolla yhteistyössä muiden vastuualuvalmistelijoiden kanssa. Valtuustoaloitevastaus on käsitelty konserni- ja sote-palveluiden sekä hyvinvointialueen johtoryhmissä.

Valtuustoaloite ja sen johdosta annettu vastaus ovat liitteenä.

Ehdotus

Yhteistoimintaelin päättää merkitä tiedoksi valtuustoaloitteen ja siihen annetun vastauksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Henkilöstöjaosto, 24.03.2026, § 16

Valmistelijat / lisätiedot:

Teija Liimatainen, HENKILÖSTÖPALVELUJOHTAJA, teija.liimatainen@pirha.fi

Timo Tiainen, KONSERNIOHJAUKSEN PÄÄLLIKKÖ, timo.tiainen@pirha.fi

Eeva Torppa-Saarinen, PALVELULINJAJOHTAJA AVOPALVELUT, eeva.torppa-saarinen@pirha.fi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Sari Mäkinen, SOSIAALI- JA TERVEYSKESKUSJOHT, sari.makinen@pirha.fi
Aija Tuimala, HR-JOHTAJA, aija.tuimala@pirha.fi

Liitteet

- 1 Vastaus valtuustoaloitteeseen in-house-yhtiötoiminnan selvittämiseksi koskien virka-ajan ulkopuolisia kiirevastaanottoja Pirkanmaan hyvinvointialueella
- 2 Valtuustoaloite_ Aloite in-house-yhtiötoiminnan selvittämiseksi koskien virka-ajan ulkopuolisia kiirevastaanottoja Pirkanmaan hyvinvointialueella

Sosiaalidemokraattinen aluevaltuustoryhmä sekä muut allekirjoittaneet jättivät 15.9.2025 aloitteen in-house-yhtiötoiminnan selvittämiseksi koskien virka-ajan ulkopuolisia kiirevastaanottoja Pirkanmaan hyvinvointialueella.

Vastausta valtuustoaloitteeseen on valmisteltu henkilöstöpalveluiden toimialueen johdolla yhteistyössä muiden vastuuvastavalmistelijoiden kanssa. Valtuustoaloitevastaus on käsitelty konserni- ja sote-palveluiden sekä hyvinvointialueen johtoryhmissä.

Valtuustoaloitevastaus on käsitelty yhteistoimintaelimessä 10.3.2026.

Valtuustoaloite ja sen johdosta annettu vastaus ovat liitteenä. Oheismateriaalina esitysdiat.

Ehdotus

Esittelijä: Aija Tuimala, HR-JOHTAJA

Henkilöstöjaosto päättää merkitä tiedoksi valtuustoaloitteen ja siihen annetun vastauksen.

Kokouskäsitely

Kuultiin asiantuntijana henkilöstöpalvelujohtaja Teija Liimataista.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 13.04.2026, § 119

Valmistelijat / lisätiedot:

Teija Liimatainen, HENKILÖSTÖPALVELUJOHTAJA, teija.liimatainen@pirha.fi
Timo Tiainen, KONSERNIOHJAUKSEN PÄÄLLIKKÖ, timo.tiainen@pirha.fi
Eeva Torppa-Saarinen, PALVELULINJAJOHTAJA AVOPALVELUT, eeva.torppa-saarinen@pirha.fi
Sari Mäkinen, SOSIAALI- JA TERVEYSKESKUSJOHT, sari.makinen@pirha.fi
Aija Tuimala, HR-JOHTAJA, aija.tuimala@pirha.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite_ Aloite in-house-yhtiötoiminnan selvittämiseksi koskien virka-ajan ulkopuolisia kiirevastaanottoja Pirkanmaan hyvinvointialueella
- 2 Vastaus valtuustoaloitteeseen in-house-yhtiötoiminnan selvittämiseksi koskien virka-ajan ulkopuolisia kiirevastaanottoja Pirkanmaan hyvinvointialueella

Sosiaalidemokraattinen aluevaltuustoryhmä sekä muut allekirjoittaneet jättivät 15.9.2025 aloitteen in-house-yhtiötoiminnan selvittämiseksi koskien virka-ajan ulkopuolisia kiirevastaanottoja Pirkanmaan hyvinvointialueella.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Vastausta valtuustoaloitteeseen on valmisteltu henkilöstöpalveluiden toimialueen johdolla yhteistyössä muiden vastuvalmistelijoiden kanssa. Valtuustoaloitevastaus on käsitelty konserni- ja sote-palveluiden sekä hyvinvointialueen johtoryhmissä.

Asiaa on käsitelty yhteistoimintaelimessä 10.3.2026 ja henkilöstäjaostossa 24.3.

Valtuustoaloite ja sen johdosta annettu vastaus ovat liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Mika Kontio, KONSERNIJOHTAJA

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee aloitteeseen laaditun vastauksen tiedoksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 120

Vastaus valtuustoaloitteeseen - Pirhan ei tule mainostaa Pride-aatetta

404/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

Vilma Kiilunen, HALLINTOJURISTI, vilma.kiilunen@pirha.fi

Heidi Pyykkönen, HALLINTOPÄÄLLIKKÖ, heidi.pyykkonen@pirha.fi

Elina Kinnunen, VIESTINTÄJOHTAJA, elina.kinnunen@pirha.fi

Tuukka Salkoaho, STRATEGIAJOHTAJA, tuukka.salkoaho@pirha.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite_ Pirhan ei tule mainostaa Pride-aatetta

2 Vastaus valtuustoaloitteeseen - Pirhan ei tule mainostaa Pride-aatetta

Valtuutettu Mia Joki (KD) ja muut allekirjoittaneet ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 3.11.2025 valtuustoaloitteen "Pirhan ei tule mainostaa Pride-aatetta". Aloitteessa esitetään, että Pirkanmaan hyvinvointialueen ei tulisi jatkossa tukea, mainostaa tai osallistua Pride-toimintaan. Aloitteen mukaan Pride-yhteistyön voidaan tulkita antavan epäsuoraa tukea järjestöjen tavoitteille, jotka herättävät kansalaisten keskuudessa jakautuneita mielipiteitä. Aloitteessa toivotaan, ettei hyvinvointialue tukisi tai markkinoisi Pride-toimintaa, jotta viranomaisviestintä koettaisiin tasapuoliseksi kaikkia asiakas- ja väestöryhmiä kohtaan.

Vastaus valtuustoaloitteeseen on valmisteltu vaikuttamisen ja viestinnän sekä hallinnon yhteistyönä. Vastaus on käsitelty konsernipalveluiden johtoryhmässä sekä hyvinvointialueen johtoryhmässä.

Liitteenä valtuustoaloite ja siihen valmisteltu vastaus.

Ehdotus

Esittelijä: Mika Kontio, KONSERNIJOHTAJA

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee aloitteeseen laaditun vastauksen tiedoksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 121

Vastaus valtuustoaloitteeseen - Avoimen dialogin hoitomallin käyttöönotto Pirkanmaan hyvinvointialueella

404/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

Hanna-Mari Alanen, YLILÄÄKÄRI, hanna-mari.alanen@pirha.fi

Juha Ahonen, KOORDINOINTIPÄÄLLIKKÖ, juha.ahonen@pirha.fi

Kaisa Luoto, VASTUUALUEJOHTAJA, kaisa.luoto@pirha.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite koskien avoimen dialogin hoitomallin käyttöönottoa Pirkanmaan hyvinvointialueella

2 Vastaus valtuustoaloitteeseen Avoimen dialogin malli

Valtuutettu Maija-Sofia Ulmanen (Vapauden liitto) on jättänyt valtuustoaloitteen avoimen dialogin hoitomallin käyttöönotosta aluevaltuustossa 29.4.2025. Aloitteen on allekirjoittanut neljä muuta allekirjoittajaa. Valtuustoaloite on liitteenä.

Vastausta valtuustoaloitteeseen on valmisteltu psykiatrian toimialueen toimialuejohtaja Hanna-Mari Alasen, psykiatrian koordinointipäällikkö Juha Ahosen, mielenterveys- ja päihdepalvelujen avopalvelujen vastuualuejohtaja Kaisa Luodon, Tampereen yliopiston psykiatrian professori Samuli Saarnin sekä Tampereen yliopiston sosiaalipsykiatrian professori Sami Pirkolan toimesta. Valtuustoaloitteen johdosta annettu vastaus on liitteenä.

Vastausluonnosta on käsitelty Lasten, nuorten, perheiden ja työikäisten valiokunnan kokouksessa 11.11.2025 (§ 24). Lasten, nuorten, perheiden ja työikäisten valiokunta päätti merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen liittyvän vastausluonnoksen.

Liitteenä valtuustoaloite ja siihen laadittu vastaus.

Ehdotus

Esittelijä: Mika Kontio, KONSERNIJOHTAJA

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee aloitteeseen laaditun vastauksen tiedoksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Hanna-Mari Alanen, Juha Ahonen, Kaisa Luoto, Maria Kinnanen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 122

Aluehallituksen otto-oikeuden käyttäminen

Hyvinvointialuelain 97§:n mukaan aluehallitus, aluehallituksen puheenjohtaja, hyvinvointialuejohtaja ja hallintosäännössä määrätty hyvinvointialueen viranhaltija voivat ottaa aluehallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty aluehallituksen alaisen viranomaisen tai aluehallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomaisen on tehnyt päätöksen.

Hyvinvointialueen hallintosäännön 9 luvun mukaan asian ottamisesta aluehallituksen käsiteltäväksi voi päättää aluehallitus, aluehallituksen puheenjohtaja ja hyvinvointialuejohtaja.

Hallintosäännön 10 luvun mukaan aluehallituksen alaisen viranomaisen on ilmoitettava aluehallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista aluehallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Päätöspöytäkirjat ovat nähtävissä sähköisessä kokoustyötilassa (Pirre).

Jaostojen kokouspöytäkirjat ovat nähtävissä hyvinvointialueen verkkosivuilla.

[Asiakkuus- ja laatujaoston kokous 24.3.2026](#)

[Henkilöstöjaoston kokous 24.3.2026](#)

[Konserni- ja toimitilajaoston kokous 24.3.2026](#)

Hyvinvointialuejohtaja

Hankinta:

§ 20/2026 Ikifit Oy:n jakautuminen ja sopimusten siirto, 27.03.2026

§ 22/2026 Alfakuntoutus Hervanta Oy:n sopimuksen irtisanominen, 31.03.2026

Yleishallinto:

§ 19/2026 Pirkanmaan hyvinvointialueen yhtiökokousedustajien nimeäminen, 26.03.2026

Avopalvelujen palvelulinjajohtaja

Hankinta:

§ 18/2026 Fysioterapiapalvelu KJ Oy:n hyväksyminen lääkinnällisen kuntoutuksen fysioterapian palvelusetelituottajaksi, 26.03.2026

Yleishallinto:

§ 19/2026 Avopalvelujen palvelulinjan käyttösuunnitelman 2026 muuttaminen (Kuntoutus), 26.03.2026

§ 20/2026 Avopalvelujen palvelulinjan käyttösuunnitelman 2026 muuttaminen (Kuntoutus), 26.03.2026

§ 21/2026 Avopalvelujen palvelulinjan käyttösuunnitelman 2026 muuttaminen (Sisäiset tukipalvelut), 29.03.2026

Konsernijohtaja

Rahoitus:

§ 8/2026 Strateginen ohjaus ja järjestäminen -tehtäväalueen käyttösuunnitelman 2026 muuttaminen, maaliskuu, 30.03.2026

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Tukipalvelujohtaja

Yleishallinto:

§ 10/2026 Tukipalveluiden toimintasäntö 2026, päivitys 1.4.2026, 27.03.2026

Ikäihmisten ja vammaisten palvelujen palvelulinjajohtaja

Palveluseteli:

§ 35/2026 Avustajaklinikka Oy hyväksyminen Pirkanmaan hyvinvointialueen omaishoidontuen vapaan alle 18 v. palvelusetelituottajaksi, 30.03.2026

§ 36/2026 Avustajaklinikka Oy hyväksyminen Pirkanmaan hyvinvointialueen omaishoidontuen vapaan yli 65 v. v. palvelusetelituottajaksi, 30.03.2026

§ 38/2026 Jyllin Kodit Oy hyväksyminen siivouspalvelun palvelusetelituottajaksi, 02.04.2026

§ 39/2026 Amurin Teon Tupa ry hyväksyminen siivouspalvelun palvelusetelituottajaksi, 02.04.2026

Talous ja hinnastot:

§ 37/2026 Ikäihmisten ja vammaisten palvelulinjan käyttösuunnitelman muuttaminen, maaliskuu 2026, 31.03.2026

Sote-johtaja

§ 33/2026 Sote-palvelutuotannon johdon palvelulinjan käyttösuunnitelman muuttaminen, 29.03.2026

Virkasuhdeasiat:

§ 37/2026 Lähikuntoutuksen vastuualuejohtajan viran täyttäminen, 07.04.2026

Yleishallinto:

§ 36/2026 Pirkanmaan hyvinvointialueen ja Fimlab Laboratoriot Oy:n välisten palvelusopimusten hyväksyminen, 30.03.2026

Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen palvelulinjajohtaja

Talous ja hinnastot:

§ 23/2026 Lasten, nuorten ja perheiden palvelulinjan käyttösuunnitelman muuttaminen, maaliskuu 2026, 31.03.2026

Hallintojohtaja

Lahjoitukset ja testamentit:

§ 12/2026 Testamenttilahjoitus, 02.04.2026

Pelastusjohtaja

Talous ja hinnastot:

§ 16/2026 Pelastus- ja ensihoitopalveluiden vuoden 2026 käyttösuunnitelman muutoksia, 30.03.2026

Yleishallinto:

§ 17/2026 Käytöstä poistetun kaluston myyminen, Pelastus- ja ensihoitopalvelut, 01.04.2026

Sairaalapalvelujen palvelulinjajohtaja

Hankinta:

§ 24/2026 Pirkanmaan hyvinvointialueen alueellisen apuvälinekeskuksen oviautomaattikalaitteiden ja niiden asennusten hankinta, sopimuksen irtisanominen, 31.03.2026

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Talous ja hinnastot:

§ 21/2026 Sairaalapalvelujen palvelulinjan käyttösuunnitelman 2026 muuttaminen,
27.03.2026

Toimialuejohtaja, vammaisten palvelut

Yleishallinto:

§ 19/2026 Yhteistyösopimus alihankintatyöpalveluista Korja-Kumi Oy:n kanssa,
25.03.2026

§ 20/2026 Yhteistyösopimus alihankintatyöpalveluista Sinituote Oy:n kanssa,
25.03.2026

Ehdotus

Esittelijä: Mika Kontio, KONSERNIJOHTAJA

Aluehallitus päättää

1. että ei käytä otto-oikeutta edellä mainittuihin päätöksiin,
2. että ei käytä otto-oikeutta jaostojen edellä mainittuihin päätöksiin.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§105, §106, §107, §109, §110, §111, §112, §113, §114, §115, §118, §119, §120, §121,
§122

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (Laki hyvinvointialueesta 141 §).

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Oikaisuvaatimus

§116, §117

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen (Laki hyvinvointialueesta 142 §).

Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen (Laki hyvinvointialueesta 142 §).

Oikaisuvaatimus on toimitettava Pirkanmaan hyvinvointialueen kirjaamoon viimeistään oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Pirkanmaan hyvinvointialue, kirjaamo
Postiosoite: PL 272, 33101 Tampere
Käyntiosoite: G-rakennus, Nivelkatu 5, 1. krs, kirjaamo
Sähköpostiosoite: kirjaamo@pirha.fi

Huom. Sähköpostitse ei suositella lähetettävän henkilötietoja tai salassapidettäviä tietoja sisältäviä viestejä.

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin kello 9.00–14.30.

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä myös hyvinvointialueen sähköisessä asiointissa: asiointi.pirha.fi (Asioi hallinnon kanssa).

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Päätöksen sähköistä tiedoksiantoa varten tekijä voi ilmoittaa sähköpostiosoitteensa.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä. Oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen edellä mainitun kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Hyvinvointialueen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmen päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä tai saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaanitodistukseen merkittynä aikana.

Tiedoksiantopäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona virastot ovat suljettuna, valitusasiakirjat saa toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Oikaisuvaatimus

§108

Oikaisuvaatimusohje

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankinto-oikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankinto-oikaisuohje

Hankinto-oikaisuvaatimuksen kohde

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankinto-oikaisua. Hankinto-oikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

Hankinto-oikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankinto-oikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen jäljempänä ilmoitetun kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen viraston aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Tiedoksianto sähköisesti

Hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti. Asianosainen on saanut tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Hankinto-oikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankinto-oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Toimitusosoite

Vaatus osoitetaan päätöksen tehneelle toimielimelle. Vaatus on toimitettava Pirkanmaan hyvinvointialueen kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Pirkanmaan hyvinvointialue, kirjaamo
Postiosoite: PL 272, 33101 Tampere
Käyntiosoite: G-rakennus, Nivelkatu 5, 1. krs, kirjaamo
Sähköpostiosoite: kirjaamo@pirha.fi

Huom. Sähköpostitse ei suositella lähetettävien henkilötietoja tai salassapidettäviä tietoja sisältäviä viestejä.

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin kello 9.00–14.30.

Hankinta- ja hankintaprosessin vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

1. yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
2. sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
3. sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Tiedoksianto sähköisesti

Hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti. Asianosainen on saanut tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Muutoksenhaku-aika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden aukioloajan päättymistä.

Poikkeukset säännömukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä markkinaoikeudelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi markkinaoikeus valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain (410/2015) eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Valituksen toimittaminen, markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Markkinaoikeuden osoite:

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
puh. 029 56 43300
fax 029 56 43314
[markkinaoikeus\(at\)oikeus.fi](mailto:markkinaoikeus(at)oikeus.fi)